

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ МАГІСТРА**

*спеціальності 017 Фізична культура і спорт
освітньо-професійної програми «Спорт»*

Затверджено
Вченою радою ЗНУ
Протокол № 2 від 03.10.2024 р.

Запоріжжя
2024

УДК: 378.147.091.3:001]:615.8(076.5)
М545

Методичні рекомендації до написання, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітньо-професійної програми «Спорт» / уклад.: А.В. Сватъєв, А.В. Симонік. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 64 с.

Методичні рекомендації містять основні вимоги до підготовки, написання й оформлення кваліфікаційної роботи, а також поради щодо змісту й реалізації науково-дослідного проєкту, що є основою підсумкової роботи здобувачів ступеня вищої освіти магістра. Запропоновані алгоритми написання кваліфікаційної роботи допоможуть студентам грамотно й ефективно обґрунтувати теоретичну частину дослідження, описати роботу над практичною складовою, правильно презентувати отримані результати.

У додатках подано орієнтовну тематику кваліфікаційних робіт магістра, зразки титульної сторінки і технічного завдання, вимоги до оформлення бібліографічного опису літературних джерел, вимоги до презентації основних результатів дослідження, зразки рецензії та відгуку на кваліфікаційну роботу.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності 017 Фізична культура і спорт освітньо-професійної програми «Спорт».

Рецензент

Р.В. Клопов, д.п.н., професор кафедри фізичної культури і спорту

Відповідальний за випуск

М.В. Маліков, д.біол.н., професор декан факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Вимоги до написання кваліфікаційної роботи.....	6
1.1 Загальна характеристика кваліфікаційної роботи.....	6
1.2 Етапи написання кваліфікаційної роботи.....	7
2 Структура кваліфікаційної роботи.....	10
3 Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.....	19
3.1 Загальні вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.....	19
3.2 Вимоги до мови та стилю кваліфікаційної роботи.....	26
3.3 Вимоги до цитування.....	28
4 Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи.....	29
4.1 Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи.....	29
4.2 Захист кваліфікаційної роботи.....	33
4.3 Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи.....	35
4.4 Захист кваліфікаційної роботи з використанням технологій дистанційного навчання.....	37
Список використаних джерел.....	38
Додаток А Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт магістра спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» ОПП «Спорт»	41
Додаток Б Зразок титульного аркуша кваліфікаційної роботи.....	44
Додаток В Зразок технічного завдання.....	45
Додаток Г.1 Зразок оформлення реферату (українською мовою).....	47
Додаток Г.2 Зразок оформлення реферату (англійською мовою).....	48
Додаток Д Зразок оформлення змісту.....	49
Додаток Е Зразок оформлення переліку скорочень.....	50
Додаток Ж Зразок оформлення вступу.....	51
Додаток З Зразок оформлення висновків.....	52
Додаток И Приклади оформлення бібліографічного опису списку використаних джерел з урахуванням ДСТУ 8302:2015.....	54
Додаток К Форма декларації академічної доброчесності.....	59
Додаток Л Зразок відгуку наукового керівника.....	60
Додаток М Зразок рецензії на кваліфікаційну роботу.....	61
Додаток Н Основні вимоги до змісту та оформлення презентації.....	62

ВСТУП

Відповідно до чинного Закону України «Про вищу освіту» магістерський рівень вищої освіти передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (спеціалізацією), загальних засад методології наукової та професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Підготовка магістрантів до наукової діяльності відбувається не тільки в процесі вивчення низки відповідних дисциплін, але й насамперед під час виконання магістерського дослідження. Науково-дослідна робота магістрів є одним із важливих засобів підвищення якості професійної підготовки фізичних терапевтів, здатних творчо застосовувати в практичній діяльності сучасні досягнення науково-технічного прогресу. Залучення до науково-дослідної роботи магістрів із фізичної терапії дозволяє реалізовувати їх творчий і науковий потенціал для вирішення актуальних фахових завдань.

Магістерська робота – це самостійна комплексна кваліфікаційна робота з елементами дослідництва та інновацій, яка є підсумком теоретичної та практичної підготовки в межах освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія». Магістерська робота має продемонструвати глибокі знання та високий рівень компетенції студента з обраної спеціальності. Написання кваліфікаційної роботи магістра пов'язано з формуванням умінь опрацьовувати і творчо використовувати наукову літературу, самостійно добирати фактичний матеріал, систематизувати та по-науковому описувати та інтерпретувати його, робити висновки й узагальнення. Магістерська робота – виконана державною мовою академічна праця на правах рукопису, підготовлена в друкованій та електронній формі.

Автори запропонованого видання сподіваються, що надані рекомендації й методичні поради щодо послідовного виконання всіх етапів роботи, а саме вибору теми наукового дослідження, обґрунтування його актуальності, формулювання мети й завдань, структурування роботи, опрацювання наукової літератури, збору та опису фактичного матеріалу, обґрунтування висновків дозволить магістрантам уникнути значної кількості типових помилок та підвищити якість виконання кваліфікаційної роботи.

Методичні рекомендації розроблено відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», освітньо-професійної програми «Спорт» з урахуванням принципів і норм Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Положення про організацію освітнього процесу в Запорізькому національному університеті, Положення про Екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти у Запорізькому національному університеті, Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в Запорізькому національному університеті, Кодексу

академічної доброчесності Запорізького національного університету, Положення про порядок запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти та дисертаціях на здобуття наукового ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університеті та чинних державних стандартів.

1 ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1.1 Загальна характеристика кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота є кінцевим результатом індивідуальної навчальної діяльності студента, науковим дослідженням, яке підводить підсумки вивчення ним дисциплін, що передбачені навчальним планом підготовки за спеціальністю, та проходження всіх видів практик. Кваліфікаційна робота магістра повинна мати усі ознаки наукової праці, а саме, науковий результат, послідовність змісту (обумовлений вирішенням певної наукової задачі), містити елемент новизни і науково обґрунтовані теоретичні та експериментальні результати й відповідні наукові положення.

Кваліфікаційна робота повинна бути самостійною роботою, в якій на основі проведеного студентом дослідження сформульовано та обґрунтовано наукові результати, сукупність яких можна класифікувати як нову ідею або теоретичне обґрунтування проблеми, що є актуальною в галузі спортивної індустрії.

Метою виконання магістерської роботи є поглиблення студентом теоретичних і практичних знань зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», опрацювання вмінь застосовувати знання при вирішенні конкретних наукових, теоретичних та практичних завдань, а також визначення ступеня підготовки випускника до самостійної дослідницької діяльності.

Підготовка магістерської кваліфікаційної роботи має показати *вміння здобувача освіти*:

- використовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання, практичні навички для вирішення певної проблеми в галузі фізичної культури і спорту;
- систематизувати, обробляти та аналізувати наукову інформацію щодо сучасних підходів до розв'язання певних наукових проблем відповідно до теми дослідження;
- узагальнювати матеріали та застосувати сучасну методику наукових досліджень при вирішенні визначеної проблеми;
- самостійно приймати оптимальні рішення з розв'язання актуальних проблем з фізичної культури і спорту, в тому числі із застосуванням дослідницьких методів;

Основою кваліфікаційної роботи має бути принципово новий матеріал, що включає опис нового фактажу, явищ чи закономірностей, а також раніше відомий та узагальнений матеріал, наукову позицію автора роботи, його власний ракурс дослідження проблеми. Відтак, робота повинна відповідати вимогам оригінальності, унікальності та неповторності висунутих положень з чітким обґрунтуванням методології наукового пошуку, логічністю, доказовістю та аргументованістю висновків.

При виконанні роботи автор повинен знати і користуватися нормативними документами (законами, наказами, постановами,

інструктивними матеріалами), прийнятими органами законодавчої влади України. Основні результати досліджень бажано опублікувати у наукових виданнях, доповісти на наукових конференціях, подати на кафедру для запровадження результатів роботи в освітньому процесі. Кваліфікаційна робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого технічного завдання, а також не має відповідних супровідних документів до захисту не допускається.

1.2 Етапи виконання кваліфікаційної роботи

Проведення науково-дослідницького компоненту та написання магістерської кваліфікаційної роботи передбачає виконання таких етапів:

- вибір та обґрунтування теми кваліфікаційної роботи;
- пошук, обробка і аналіз наукової інформації;
- складання плану кваліфікаційної роботи, написання вступу;
- підготовка теоретичної частини кваліфікаційної роботи;
- виконання практичної частини кваліфікаційної роботи;
- підготовка інших складових кваліфікаційної роботи;
- підготовка до захисту;
- захист кваліфікаційної роботи.

Вибір та обґрунтування теми магістерської роботи. На цьому етапі відбувається вибір теми й об'єкта дослідження, визначення мети й завдань роботи, обґрунтування актуальності теми та рівня розробленості, погодження обраної теми з науковим керівником.

Тема кваліфікаційної роботи магістра має бути актуальною, становити науковий і практичний інтерес, передбачати одночасне розв'язання як наукових завдань, так і завдань практичного і прикладного характеру в галузі спортивної індустрії, зокрема у спорті. У темі магістерської роботи мають бути висвітлені окремі/вузькі аспекти обраної проблематики, що сприятиме її глибшому дослідженню та висвітленню. Не допустимо виконання кваліфікаційних робіт кількома магістрантами на одну або споріднену тему, хоча декілька робіт можуть висвітлювати різні аспекти однієї проблеми.

Тематика кваліфікаційних робіт магістра формується кафедрою фізичної культури і спорту, що є випусковою для здобувачів вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», ОПП «Спорт». Тему для дослідження студент вибирає самостійно із запропонованого переліку. Водночас студент може самостійно запропонувати тему магістерської роботи з огляду на професійні інтереси, пов'язані з майбутньою професійною діяльністю випускника. Магістерська робота може бути своєрідним продовженням праці, розпочатої на попередніх курсах. У результаті розширення аспектів опису, залучення нового фактичного матеріалу студент вивчає проблему на більш високому науковому та методичному рівнях, робить ґрунтовніші висновки та узагальнення.

Теми кваліфікаційних робіт (українською та англійською мовами) затверджуються кафедрами, науково-методичними радами факультетів та

наказом по університету. Формулювання теми (назви) магістерської роботи повинно відповідати фаху, суті поставленого наукового завдання і вказувати на актуальну наукову проблему. Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», ОПП «Спорт» наведено в додатку А.

Обрання та узгодження теми дослідження здійснюється магістрантом під керівництвом наукового керівника. Науковими керівниками кваліфікаційних робіт призначаються науково-педагогічні працівники університету /випускової кафедри, які мають науковий ступінь (кандидат/доктор наук) та займають посаду доцент/професор кафедри.

Обов'язками наукового керівника є:

- надання допомоги у виборі теми, розробці плану кваліфікаційної роботи, рекомендацій щодо методології та методів дослідження тощо;
- аналіз змісту кваліфікаційної роботи в цілому та її частин;
- планування етапів та контроль за ходом виконання кваліфікаційної роботи;
- інформування на засіданнях кафедри про хід виконання роботи;
- написання відгуку на роботу.

Після схвалення кваліфікаційної роботи науковим керівником робота може бути допущена до захисту.

Пошук, обробка і аналіз наукової інформації є одним з найважливіших етапів виконання кваліфікаційної роботи. Саме актуальна наукова інформація, як сукупність відомостей (даних), що визначає міру наших знань про ті чи інші явища, події та їх взаємозв'язки, є основою будь-якого наукового дослідження. Пошук, обробка і аналіз наукової інформації за темою дослідження здійснюється студентом самостійно з врахуванням рекомендацій наукового керівника. У якості джерел наукової інформації зазвичай використовують наукові та науково-методичні праці, матеріали науково-практичних конференцій, статті у фахових виданнях України, дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата або доктора наук зі спеціальності, в межах якої виконується магістерське дослідження, автореферати до них, монографії, навчальні посібники, а також Internet-джерела. Для вичерпної характеристики проблемного поля доцільно проаналізувати дослідження і публікації, що представлені у наукових фахових виданнях, за останні 5 років.

У процесі пошуку наукової інформації рекомендується використовувати наукометричні бази даних, пошукові системи (GoogleScholar: <https://scholar.google.com>), фонди (або електронні фонди) бібліотеки Запорізького національного університету, Запорізької обласної універсальної наукової бібліотеки, Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>) та інші джерела, що надають доступ до повних текстів наукових публікацій.

Складання плану кваліфікаційної роботи, написання вступу. Після ґрунтовного опрацювання наукової літератури магістрант:

- визначає концепцію роботи, тобто власне розуміння сутності проблеми, шляхи її розв'язання;
- складає завдання та план кваліфікаційної роботи та узгоджує його з науковим керівником (завдання визначає послідовність і терміни виконання окремих етапів роботи);
- на основі аналізу, узагальнення та систематизації зібраного матеріалу обґрунтовує доцільність та актуальність роботи;
- формує вступну частину кваліфікаційної роботи.

Підготовка теоретичної частини кваліфікаційної роботи передбачає:

- виявлення та систематизацію тенденцій і закономірностей формування та розвитку досліджуваної проблеми на основі зібраних матеріалів;
- написання першого розділу роботи «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ»;
- визначення методів дослідження, обґрунтування організації практичної частини дослідження;
- написання другого розділу роботи «ЗАВДАННЯ, МЕТОДИ І ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ».

Методи, що використовують під час наукових досліджень, зазвичай класифікують на дві групи: теоретичні та емпіричні. До теоретичних методів відносять аналіз, синтез, моделювання, порівняння, класифікацію тощо. До емпіричних методів відносять опитування (інтерв'ювання, анкетування), спостереження, вимірювання, розрахунок, порівняння, експеримент, експертну оцінку, аналіз результатів (обробка отриманих даних, інтерпретація, статистичний аналіз тощо). Конкретні методи дослідження обираються здобувачем вищої освіти разом із науковим керівником виходячи з мети і завдань наукового дослідження.

Виконання практичної частини кваліфікаційної роботи передбачає:

- на основі попереднього вивчення передового практичного досвіду, аналізу сучасних досягнень світової та вітчизняної науки розробка власних методик, програм, творчих ідей тощо;
- апробація розроблених програм – проведення формувального експерименту;
- статистична обробка та аналіз отриманих результатів;
- підготовка наукових публікацій, участь у наукових конференціях тощо;
- написання третього розділу роботи «РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ».

Підготовка інших складових кваліфікаційної роботи:

- формулювання висновків;
- написання реферату;
- оформлення переліку джерел посилань;
- складання додатків (за необхідністю);
- погодження матеріалів кваліфікаційної роботи з науковим керівником.

Підготовка до захисту:

- проходження усіх стадій перевірки кваліфікаційної роботи на кафедрі та отримання допуску до захисту;

- оформлення декларації академічної доброчесності здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ;
- проходження перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат;
- проходження процедури нормоконтролю з технічного оформлення кваліфікаційної роботи;
- написання відгуку наукового керівника;
- скерування на рецензування та отримання рецензії;
- підготовка доповіді та презентації;
- подання паперового та електронного варіанту кваліфікаційної роботи секретареві Екзаменаційної комісії не пізніше ніж за два тижні до захисту для своєчасного розміщення в Інституційному репозитарії Запорізького національного університету.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається в кінці семестру згідно з графіком навчального процесу. Остаточну оцінку ставлять члени Екзаменаційної комісії на підставі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

2 СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Обов'язкові складові кваліфікаційної роботи магістра та порядок їх розташування:

- Титульний аркуш;
- Завдання на кваліфікаційну роботу;
- Реферат (українською та англійською мовами);
- Зміст;
- Перелік скорочень, умовних позначок, символів, одиниць і термінів;
- Вступ;
- Основна частина роботи (розділи та підрозділи роботи);
- Висновки;
- Перелік джерел посилання;
- Додатки (у разі потреби).

Кожен із цих структурних компонентів необхідно починати з нової сторінки.

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ є першою сторінкою кваліфікаційної роботи та оформляється за зразком, наведеним у додатку Б.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ (технічне завдання) є другою і третьою сторінками кваліфікаційної роботи. Завдання містить інформацію про мету та вихідні дані для проведення дослідження, інформацію щодо структури кваліфікаційної роботи (кількість сторінок, таблиць, рисунків, використаних джерел), етапи наукового дослідження та календарний план їх виконання (додаток В).

РЕФЕРАТ. Реферат призначено для ознайомлення з кваліфікаційною роботою магістра в цілому. Реферат повинен бути стислим, інформативним та містити відомості, які дають змогу зрозуміти суть роботи.

Реферат починають з інформації про структуру кваліфікаційної роботи – обсяг (кількість сторінок), кількість таблиць, рисунків, додатків, використаних джерел. Далі подають текст реферату в такій послідовності:

- об'єкт дослідження;
- мета дослідження;
- методи дослідження;
- результати дослідження (узагальнений короткий виклад основних результатів дослідження із зазначенням наукової новизни та, за наявності, практичного значення роботи).
- узагальнений висновок.

Після тексту реферату великими літерами в рядок у називному відмінку однини за абеткою через кому наводять 5-15 ключових слів (словосполучень). Ключові слова – це слова, які є визначальними для розкриття суті кваліфікаційної роботи. Обсяг реферату має складати одну сторінку формату А4. Реферат державною та англійською мовами подають на четвертій-п'ятій сторінках кваліфікаційної роботи. Зміст реферату українською (РЕФЕРАТ) та англійською (SUMMARY) мовами має бути ідентичним. Приклад складання реферату наведено в додатках Г.1-Г.2.

ЗМІСТ. Структурний елемент «Зміст» розташовують після реферату на шостій сторінці кваліфікаційної роботи. У змісті наводять назви й номери початкових сторінок таких структурних компонентів роботи: «Перелік скорочень, умовних позначок, символів, одиниць і термінів», «Вступ», послідовно перелічують назви всіх розділів, підрозділів і пунктів (якщо вони мають заголовки), «Висновки», «Перелік джерел посилання», «Додатки» з їх назвою та зазначенням номера сторінки початку кожного додатку. Заголовки в змісті повинні точно повторювати заголовки в тексті роботи. Не можна скорочувати або давати їх у іншому формулюванні або послідовності. Розривати слова знаком переносу у «Змісті» не рекомендовано. Приклад оформлення змісту наведено в додатку Д.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ, УМОВНИХ ПОЗНАК, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ І ТЕРМІНІВ. Якщо цього вимагає робота і автор використовує маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їхній перелік може бути поданий у кваліфікаційній роботі у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом на 7-й сторінці роботи. Перелік друкують за абеткою, ліворуч називають скорочення, а праворуч – їхнє докладне розшифрування (додаток Е).

ВСТУП. Структурний елемент «Вступ» розміщують після переліку скорочень (за наявності), починаючи з наступної сторінки. У вступі обґрунтовують актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи, ступінь її наукової розробленості, формулюють мету й завдання роботи, визначають об'єкт і предмет дослідження, відзначають наукову новизну дослідження.

Актуальність теми дослідження – важливість, значення, відповідність теми дослідження сучасним потребам, перспективам розвитку, практичним завданням фізичної культури і спорту. Актуальність характеризує

співвідношення між тим, що з даної проблеми вже відомо і що досліджується здобувачем вищої освіти уперше; вона свідчить про цінність наукових результатів магістерської кваліфікаційної роботи для певної галузі знань чи професійної сфери.

У ступені наукової *розробленості теми* потрібно вказати не лише авторів класичних підходів але й сучасних вітчизняних та зарубіжних вчених, які займаються дослідженням обраної теми. Також слід вказати на недостатньо вивчені положення, які потребують подальшого розвитку та зумовлюють вибір теми кваліфікаційної роботи.

Мета дослідження – це загальна спрямованість дослідження на кінцевий результат якого прагне досягти здобувач освіти у процесі власного дослідження. Мета дослідження повинна бути тісно пов'язана з назвою теми кваліфікаційної роботи та відображати кінцевий очікуваний результат. Залежно від того, наскільки зрозуміло і точно сформульовано мету роботи, настільки вдалим будуть її основні завдання, зміст, організація дослідження. Правильне визначення мети роботи дасть змогу виділити в ній основний напрямок дослідження, упорядкувати пошук і аналіз матеріалу, підвищити якість роботи, уникнути загальних міркувань.

Об'єктом дослідження є процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, обрану для вивчення. Об'єкт дослідження спрямований на процес пізнання. У фізичній культурі і спорті об'єктами можуть виступати тренувальна та змагальна діяльність спортсменів різної кваліфікації; функціональний стан і фізична працездатність; техніко-тактична, психологічна та інтегральна підготовленість; методики та технології підготовки спортсменів; програмування тренувальних навантажень у різні періоди; інноваційні засоби тренування (технічні пристрої, цифрові технології, VR-тренажери тощо).

Предмет дослідження – це чітко означений аспект наукового вивчення процесу чи явища в межах об'єкта. Предметом дослідження є найбільш значущі властивості, сторони об'єкта, які підлягають вивченню. Предмет дослідження відповідає на запитання «Що саме в об'єкті вивчається?». Предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи та саме на нього спрямована основна увага автора кваліфікаційної роботи. Отже, предмет обов'язково має бути вужчим за об'єкт і стосуватися наукової проблеми, яка реально існує.

Приклад формулювання мети, об'єкта та предмета дослідження:

Тема: Розвиток координаційних здібностей у дівчаток віком 10-12 років, які займаються фігурним катанням на роликових ковзанах.

Мета дослідження – розробка й експериментальна перевірка ефективності комплексів вправ для розвитку координаційних здібностей дівчаток віком 10-12 років, які займаються фігурним катанням на роликових ковзанах.

Об'єкт дослідження – процес розвитку координаційних здібностей спортсменок, що займаються фігурним катанням на роликових ковзанах.

Предмет дослідження – комплекси вправ для розвитку координаційних здібностей дівчаток віком 10-12 років, які займаються фігурним катанням на роликових ковзанах.

Остаточне редагування вступної частини доцільно виконувати на завершальній стадії дослідження, коли досліджувана проблема постає перед автором у повному обсязі. Рекомендований обсяг «Вступу» – 2-3 сторінки. Приклад написання «Вступу» наведено в додатку Ж.

Основна частина кваліфікаційної роботи включає три розділи:

1 – ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ за темою дослідження;

2 – ЗАВДАННЯ, МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ – розділ, присвячений детальному опису методології наукового дослідження;

3 – РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ – розділ, присвячений опису і аналізу результатів власних досліджень, в обсязі достатньому для розкриття сутності окресленої наукової проблеми.

Розділи кваліфікаційної роботи можуть поділятися на підрозділи, пункти і підпункти. Кожен підрозділ, пункт і підпункт повинен містити закінчену інформацію.

У першому розділі «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ», як правило, викладаються результати теоретичного аналізу проблеми дослідження, роз'яснюється термінологія та основні поняття, що будуть розглядатись у кваліфікаційній роботі, аналізуються праці тих авторів, які досліджували обрану проблему.

Огляд літературних джерел у кваліфікаційній роботі має продемонструвати, як дослідники та фахівці оцінюють досліджувану проблему. Він повинен охоплювати основні концепції, теоретичні підходи, сучасні дослідження та практичні напрацювання з обраної теми.

Отже, всі літературні джерела, які аналізуються, повинні бути впорядкованими та систематизованими за напрямками. При такому підході «ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ» буде складатися з кількох підрозділів і за структурою матиме логічний вигляд. Така структура дає можливість більш цілеспрямовано робити підбір та аналіз літературних джерел.

Приклад структурування першого розділу:

Тема: Розвиток координаційних здібностей у дівчаток віком 10-12 років, які займаються фігурним катанням на роликових ковзанах.

1 ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

1.1 Анатомо-фізіологічні особливості ковзанярів 10-12 років

1.2 Значимість координаційних здібностей у ковзанярському спорті

Орієнтовно в кожному другому абзаці ОГЛЯДУ ЛІТЕРАТУРИ має бути посилання на літературне джерело, наведене в СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

Обсяг першого розділу кваліфікаційної роботи магістра має складати 20-25 сторінок друкованого тексту.

Другий розділ «ЗАВДАННЯ, МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ» складається з трьох підрозділів:

- 1 Завдання дослідження.
- 2 Методи дослідження.
- 3 Організація дослідження.

Завдання дослідження – це конкретні питання, які потребують вирішення в процесі дослідження для досягнення поставленої мети. Завдання дослідження мають містити як теоретичний, так і практичний аспекти роботи, чітко показувати, що планується зробити (які теоретичні аспекти будуть проаналізовані, які підходи будуть порівнюватися, на що буде спрямовано експериментальну частину дослідження, які рекомендації мають бути розроблені на основі одержаних даних).

Завдання дослідження розкривають зміст предмета дослідження і формулюються у вигляді стислих і конкретних тез: «*Проаналізувати...*», «*Встановити...*», «*Обґрунтувати...*», «*Оцінити...*», «*Систематизувати...*», «*Розкрити...*», «*Дослідити...*» «*Визначити...*», «*Розробити й апробувати...*». Необхідно пам'ятати, що поставлені завдання визначають внутрішню логіку написання всієї кваліфікаційної роботи.

Приклад формулювання завдань дослідження:

2.1 Завдання дослідження

Мета дослідження – розробка та експериментальна перевірка ефективності комплексів вправ для розвитку координаційних здібностей дівчаток віком 10-12 років, які займаються фігурним катанням на роликових ковзанах.

Завдання:

1. *Провести аналіз науково-методичної літератури щодо питання розвитку координаційних здібностей у фігурному катанні на роликових ковзанах.*

2. *Виявити особливості розвитку координаційних здібностей спортсменок віком 10-12 років, які займаються фігурним катанням на роликових ковзанах.*

3. *Розробити комплекси вправ для розвитку координаційних здібностей дівчаток віком 10-12 років, які займаються фігурним катанням на роликових ковзанах, та експериментально перевірити їх ефективність.*

У підрозділі «Методи дослідження» автор подає перелік використаних у роботі методів для досягнення поставленої мети та вирішення завдань дослідження. Методи подаються в безпосередньому зв'язку зі змістом кваліфікаційної роботи – спочатку теоретичні методи, потім емпіричні та методи математичної статистики. Необхідно також вказати методи

опрацювання наукових даних (якісні та кількісні).

Методи дослідження, які мають чіткий алгоритм їх застосування, повинні бути докладно описані у відповідних підпунктах. На початку підрозділу подається повний перелік усіх методів дослідження, а опис окремих методів надається у відповідних підпунктах.

Приклад подання методів дослідження:

2.2 Методи дослідження

Для реалізації визначених завдань, застосовано такі методи дослідження:

- 1) аналіз науково-методичною літератури;
- 2) анкетування;
- 3) тестування;
- 4) педагогічний експеримент;
- 5) методи математичної статистики.

Аналіз науково-методичною літератури спрямований на визначення актуальності дослідження та ступеня розробленості проблеми вченими. Були розглянуті літературні джерела стосовно фігурного катання на роликових ковзанах як виду спорту, розвитку координаційних здібностей в цьому виді спорту та їх особливостей. Вказані теми допомагають визначити актуальність дослідження, ступінь вивченості проблеми.

Анкетування використано для збору результатів опитування респондентів на основі спеціально розробленого переліку питань. Проводилося воно з метою виявлення особливостей розвитку координаційних здібностей спортсменок віком 10-12 років. Анкета складалася з 10 питань, розподілених на 3 блоки. У ході проведення анкетування було опитано 11 респондентів – тренерів-викладачів спортивної школи.

Тестування. В експерименті було використано контрольні вправи для визначення рівня розвитку координаційних здібностей спортсменок віком 10-12 років.

У нашому дослідженні використано такі тести:

Тест №1 – Прокат на 2-х ногах стоячи.

Процедура тестування:

Початкове положення – ноги прямі, в колінному суглобі трохи зігнуті, стопи поставлені на відстань 5-7 см паралельно, обидва ковзани стоять на положі, спина пряма. Вправа виконується в русі, після коридору розбігу 30 м спортсмен приймає вихідне положення та зберігає його до кінця контрольного відрізка довжиною 50 м. Дозволяється 2 спроби, фіксується найкращий результат. Результат визначається в метрах, подоланих у коридорі тестування.

Тест №2 – Прокат на одній нозі.

Процедура тестування:

Спортсмен набирає швидкість у стартовому коридорі розміром 25 м. У підготовчому коридорі розміром 5 м котиться на двох ногах. Заїжджаючи в коридор тестування розміром 25 метрів, відриває ногу та котиться на одному ковзані. Потім розвертається і приступає до спроби на іншій нозі. Дозволяється 2 спроби на кожну ногу, фіксується найкращий результат. Результат визначається в метрах, подоланих у коридорі тестування.

Тест № 3 – Балансування на гімнастичній півсфері.

Процедура тестування: спортсмен встає на півсферу двома ногами, після команди «Приготувалися!» приймає положення «чаплі». За командою «Почали!» включається секундомір. Спортсмен повинен простояти 60 с. Дозволяється 2 спроби на кожну ногу, фіксується найкращий результат.

Педагогічний експеримент проведено з метою з'ясування ефективності застосування тих або інших методів, засобів, форм, видів, прийомів і нового змісту навчання та тренування.

На початку експерименту було проведено первинне тестування, було сформовано контрольну та експериментальну групи, між якими не було виявлено достовірних відмінностей у результатах тестів.

Далі контрольна група займалася за звичною програмою, що включає стандартні засоби розвитку координаційних здібностей.

Експериментальна група займалася за тією ж програмою підготовки, але з включенням у її структуру експериментальним комплексом вправ для розвитку координаційних здібностей. У контрольній та експериментальній групах проведено однакову кількість занять протягом усього експерименту. Експеримент тривав протягом трьох місяців – із січня по березень 2024 року.

Для обробки результатів дослідження було використано загальноприйняті методи математичної статистики. Одержані дані було оброблено за допомогою Microsoft Office Excel. Для кожного з досліджуваних показників розраховувалися середнє арифметичне (M); середнє квадратичне відхилення (σ); помилка середньої арифметичної (m). Оцінка достовірності відмінностей середніх значень показників визначалася за критерієм вірогідності Ст'юдента (t).

У підрозділі «Організація дослідження» подається інформація про:

- етапи виконання кваліфікаційної роботи;
 - базу та терміни проведення експериментальної / практичної частини дослідження;
 - кількість осіб, що брали участь у дослідженні;
 - вікові, статеві та інші характеристики основної та контрольної груп (за наявності), критерії включення осіб в основну та контрольну групу;
 - етапи організації, реалізовані в експериментальній частині дослідження.
-

Приклад написання підрозділу «Організація дослідження»

2.3 Організація дослідження

1 етап – збір та аналіз літературних джерел стосовно ковзанярського спорту, розвитку координаційних здібностей в ковзанярському спорті та їх особливостей. Визначення мети й завдань роботи, об'єкта та предмета дослідження.

2 етап – розробка анкети (додаток Д), спрямованої на виявлення особливостей розвитку координаційних здібностей дівчаток віком 10-12 років, які займаються фігурним катанням на роликових ковзанах, проведення анкетування. У ході проведення анкетування було опитано 11 респондентів – тренерів-викладачів спортивної школи.

3 етап – розробка комплексів вправ, спрямованих на розвиток координаційних здібностей дівчаток віком 10-12 років, які займаються фігурним катанням на роликових ковзанах. Комплекси вправ використовувалися в період із січня по березень 2024 року. Було розроблено 2 комплекси, кожен з яких включає в себе по 6 вправ.

4 етап – проведення педагогічного експерименту для з'ясування ефективності застосування експериментального комплексу вправ для розвитку координаційних здібностей. У експерименті взяло участь 2 групи спортсменок – контрольна та експериментальна. У дослідженні взяли участь 30 спортсменів групи початкової підготовки.

5 етап – обробка й аналіз одержаних результатів, формулювання висновків, оформлення роботи.

Третій розділ **«РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ»** є основою кваліфікаційної роботи. В ньому подають та аналізують фактичний матеріал, одержаний при проведенні експериментальної частини дослідження; зіставляють результати основної та контрольної груп; роблять узагальнення; порівнюють дані власного дослідження з даними наукової літератури. Подавати фактичний матеріал доцільно у вигляді зведених таблиць або із застосуванням ілюстративного матеріалу. Варто зазначити, що саме цей розділ свідчить про рівень теоретичної підготовки студента, його вміння аналізувати отримані дані, робити правильні висновки.

При написанні третього розділу доцільно подавати матеріал у певній послідовності:

❖ Спочатку наводиться загальна та порівняльна характеристика досліджуваного контингенту за визначеними показниками (методи дослідження).

❖ Досліджуються загальні особливості розвитку якостей або здібностей досліджуваного контингенту, аналізуються суб'єктивні дані за результатами анкетування щодо їх фізичного / функціонального / психічного стану. В таблицях, діаграмах подаються результати первинного обстеження контингенту

контрольної та основної груп до проведення експериментальної частини дослідження, відзначається наявність або відсутність достовірних міжгрупових відмінностей.

❖ Обґрунтовується розроблений автором кваліфікаційної роботи комплекс вправ, спрямованих на розвиток здібностей, який практично впроваджувався в ході дослідження.

❖ Аналізується вплив розробленої та експериментально перевіреної ефективності комплексів вправ для розвитку здібностей тощо.

Закінчувати розділ потрібно коротким висновком, в якому узагальнюються основні положення, на яких автор хотів би наголосити.

ВИСНОВКИ. Висновки розміщують на наступній сторінці після викладення основної частини кваліфікаційної роботи. Висновки являють собою представлення у стислій формі підсумків проведеного дослідження. Саме тут коротко зазначають найбільш важливі теоретичні положення, які містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінку результатів дослідження з точки зору відповідності меті кваліфікаційної роботи та поставленим у вступі завданням; окреслюють елементи наукової новизни, надають пропозиції щодо вдосконалення досліджуваного напрямку діяльності.

Кількість пунктів у висновках залежить від кількості завдань, які було поставлено в роботі. Кожний висновок має бути відповіддю на завдання. Іноді може бути кілька відповідей-висновків на кожне завдання. У першому пункті висновків, зазвичай, коротко оцінюють стан розробки проблеми. У другому-третьому пунктах подають якісні та кількісні показники одержаних результатів, обґрунтовують їх достовірність. У висновках необхідно наголосити, викласти рекомендації щодо використання результатів дослідження, доцільно висловити власне бачення подальших перспектив і напрямків дослідження проблеми.

Зразок «ВИСНОВКІВ» наведено в додатку Е.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ. Подається після висновків на наступній сторінці. Використані джерела, на які автор робить посилання в тексті, характеризують обсяг роботи, яку виконав студент, рівень його знань і вміння працювати з літературою. До списку можуть включатися монографії, підручники, автореферати, дисертації, статті в періодичних виданнях, тези доповідей у збірниках, матеріали конференцій тощо. Посилатися рекомендовано на останні видання та публікації, які вийшли друком протягом останніх 5-7 років. Оптимальна кількість використаних джерел – 20-25 найменувань.

Бібліографічний опис використаних джерел складають відповідно до чинного стандарту з бібліотечної та видавничої справи (Національний стандарт України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»). У переліку джерел бібліографічні описи подають у порядку, за яким джерела вперше згадуються в тексті. Порядкові номери бібліографічних описів у переліку джерел мають відповідати посиланням на них у тексті кваліфікаційної роботи (номерні посилання).

Усі джерела подаються мовою оригіналу, спочатку кирилицею, потім – латиницею. У тексті кваліфікаційної роботи повинні бути посилання на всі джерела, які наведено у списку. Приклад оформлення бібліографічного опису різних видів джерел наведено в додатку Ж.

ДОДАТКИ. Необов’язкова частина роботи. У додатках подають матеріал, який є необхідним для повноти сприйняття кваліфікаційної роботи, але не може бути розміщений в основній частині через великий обсяг або спосіб відтворення. Додатки можуть містити:

- ілюстрації або таблиці допоміжного характеру;
- інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами кваліфікаційної роботи;
- опис технічних характеристик обладнання, що використовувалося тощо.

Додатки розміщують у порядку посилання на них у тексті кваліфікаційної роботи.

Якщо в роботі один додаток, його позначають як ДОДАТОК А.

3 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.2 Вимоги до оформлення тексту курсової роботи

При оформленні кваліфікаційної роботи необхідно чітко дотримуватися вимог, визначених такими чинними державними стандартами:

- ДСТУ 3008-2015. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання;
- ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання;
- ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила.

Технічні вимоги до оформлення курсової роботи:

- ❖ кваліфікаційну роботу виконують державною мовою;
- ❖ мінімальний обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи має становити 30-35 сторінок друкованого тексту. До загальної кількості сторінок роботи не входять список використаних джерел і додатки.
- ❖ кваліфікаційна робота повинна бути виконана друкованим способом на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210 × 297 мм) і переплетена;
- ❖ шрифт друку має бути чорного кольору, чітким, контрастним, середньої насиченості, щільність тексту однакова;
- ❖ набір тексту здійснюють у текстовому редакторі Microsoft Word через 1,5 інтервалу (до тридцяти рядків на сторінці), шрифт Times New Roman прямого накреслення, кегель шрифту – 14 pt, абзацний відступ – 1,25 см (однаковий для всього тексту роботи), вирівнювання «по ширині»;
- ❖ поля: зверху та знизу – 20 мм, зліва – 30 мм, справа – 15 мм;
- ❖ помилки та графічні неточності в паперовому варіанті

кваліфікаційної роботи дозволено виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою з наступним вписуванням на цьому місці правок рукописним або машинним способом чорним чорнилом чи пастою.

При наборі тексту необхідно дотримуватись таких загальних норм:

- Текст потрібно набирати без переносів слів.
- Між словами ставити тільки один пробіл.
- Лапки використовувати у форматі « ».
- Розрізняти тире (–) та дефіс (-).

Дефіс – це знак, що з'єднує частини складних слів. Під час друку дефіс має позначення маленької горизонтальної рисочки (-) та не відокремлюється пробілами.

Тире – це розділовий знак, що використовується для позначення прямої мови, пауз, перед це (– це є) тощо. Тире у тексті обов'язково з обох боків виокремлюють пробілами.

Не допускається у кваліфікаційній роботі залишати вільні рядки, які не передбачені у вимогах до оформлення роботи.

Нумерація сторінок курсової роботи:

- ❖ кваліфікаційну роботу нумерують наскрізно арабськими цифрами, включаючи додатки;
- ❖ не нумерують, але враховують при нумерації титульний аркуш і зміст;
- ❖ номери сторінок в кваліфікаційній роботі починають проставляти з третьої сторінки;
- ❖ номер сторінки проставляють праворуч у верхньому куті сторінки без крапки в кінці;
- ❖ параметри номерів сторінок: шрифт – Times New Roman, кегль – 12; стиль – звичайний (Normal).

Рубрикація тексту курсової роботи передбачає розподіл на структурні елементи та їх називання.

Усі структурні елементи кваліфікаційної роботи подають з нової сторінки.

Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не нумерують.

Заголовки розділів основної частини роботи повинні мати порядкову нумерацію і бути позначеними арабськими цифрами без крапки.

Наприклад, «1 ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ», «2 ЗАВДАННЯ, МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ», «3 РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ».

Заголовки структурних елементів роботи, в тому числі заголовки розділів, друкують великими літерами звичайним шрифтом без крапки в кінці з вирівнюванням посередині рядка. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділу не допускається.

Підрозділи, пункти й підпункти нумерують арабськими цифрами, причому номер кожної складової містить усі номери відповідних складових

вищих ступенів поділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремленого крапкою (1.1, 1.2). Номер пункту складається з номера розділу, номера підрозділу й порядкового номера пункту, відокремлених крапкою (1.1.1, 1.1.2). Після номера підрозділу, пункту, підпункту крапку не ставлять.

Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів друкують з абзацного відступу звичайним шрифтом з першої великої літери без крапки в кінці.

Відстань між заголовками розділів і заголовками пунктів та подальшим текстом має бути один рядок.

Відстань між заголовками підрозділів, пунктів, підпунктів і попереднім текстом має бути два рядки, а подальшим – один рядок.

Відстань між двома заголовками – один рядок.

Оформлення переліків. Переліки (за потреби) подають у розділах, підрозділах, пунктах і/або підпунктах основної частини кваліфікаційної роботи. Перед переліком ставлять двокрапку. Якщо в тексті переліку один рівень підпорядкованості, то кожен його позицію позначають знаком «тире». За наявності в тексті переліку різних рівнів підпорядкованості найвищим рівнем є перелік, який позначають малими літерами української абетки, далі – арабськими цифрами, далі – через знаки тире. Після цифри або літери, якою позначено певну позицію переліку, ставлять знак «)» (кругла дужка).

Приклад:

- а) _____ ;
- б) _____ ;
- 1) _____ ;
 - _____ ;
 - _____ ;
- 2) _____ ;
- в) _____ .

Графічний матеріал. Основними видами графічного матеріалу в кваліфікаційній роботі можуть бути графіки, схеми, діаграми, фотографії, які використовують для кращого представлення та конкретизації матеріалу роботи. Всі види графічного матеріалу в кваліфікаційній роботі позначають словом «Рисунок» та нумерують послідовно арабськими цифрами в межах розділу, за винятком рисунків, наведених у додатках. Номер рисунка складається з номера розділу та порядкового номера рисунка в цьому розділі, які відокремлюють крапкою (наприклад, «Рисунок 3.1» – перший рисунок третього розділу).

Назва рисунка має відображати його зміст, бути конкретною та стислою. Назву рисунка друкують із великої літери та розміщують під ним посередині рядка без крапки в кінці. За потреби пояснювальні дані до рисунка подають безпосередньо після графічного матеріалу перед назвою рисунка.

Приклад:

Посилання в тексті на рисунок: «Використання вправ-тестів для

виявлення рівня розвитку координаційних здібностей ковзаняр пок представлено на рисунку 3.1».

Рисунок 3.1 – Використання вправ-тестів для виявлення рівня розвитку координаційних здібностей ковзанярок

Рисунки мають бути пов'язані з текстом роботи і розміщені безпосередньо після першого на них посилання або якнайближче до нього на наступній сторінці. При необхідності (велика ширина) рисунок, його номер, назву та підписи під рисунком дозволяється розташовувати вздовж довгої сторони окремого аркушу таким чином, щоб рисунок читався при повороті аркушу на 90 градусів за годинниковою стрілкою. Рисунки (окрім фотографій) обов'язково виконують з використанням комп'ютерних програм.

Правила розташування рисунка:

- рисунок має бути розміщений в межах полів стандартного аркуша тексту;
- відстань між текстом та рисунком має бути один рядок;
- рисунок розташовують по центру без абзацного відступу;
- під рисунком знаходиться назва, розміщена під ним посередині рядка;
- після назви додається пустий рядок.

Таблиці. Цифрові та статистичні дані потрібно оформлювати в курсовій роботі як таблицю.

Таблицю подають безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці після першого посилання. На кожену таблицю має бути посилання в тексті роботи із зазначенням її номера. Посилання на таблицю повинні органічно входити в текст, а не виділятися у самостійну фразу, яка повторює тематичний заголовок таблиці. За необхідності (велика ширина) таблицю, її номер, назву та текст у таблиці дозволяється розташовувати вздовж довгої сторони окремого аркушу таким чином, щоб вона читалася при повороті аркуша на 90 градусів за годинниковою стрілкою.

Таблиці нумерують арабськими цифрами в межах розділу (за винятком таблиць, поданих у додатках). Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою (наприклад, «Таблиця 3.1» – перша таблиця третього розділу).

Назва таблиці має відображати її зміст, бути конкретною та стислою. Назву таблиці друкують звичайним шрифтом малими літерами з першої великої літери та розміщують над таблицею з абзацного відступу. Наприкінці назви крапка не ставиться. Текст номера та назви таблиці подають 14 кеглем. Текст таблиці, який містить великий обсяг даних, може подаватись 12 кеглем.

Заголовки колонок таблиці починають із великої літери, а підзаголовки – з малої літери, якщо вони становлять одне речення із заголовком. Підзаголовки, які мають самостійне значення, подають із великої літери. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Переважна форма іменників у заголовках – однина.

Заголовки колонок друкують здебільшого паралельно рядкам таблиці. За потреби можна розташовувати заголовки колонок перпендикулярно до рядків. Щоб скоротити текст заголовків і підзаголовків колонок, деякі поняття можна замінювати літерними позначками, якщо їх пояснено в тексті, наприклад: ОГ – основна група.

У заголовку колонки або рядка одиницю фізичної величини пишуть після назви цієї величини, між ними ставлять кому.

Якщо всі показники, наведені в колонках таблиці, визначено тією самою одиницею фізичної величини, її позначку розташовують над таблицею праворуч. У цьому випадку в колонках її вже не зазначають.

Приклад оформлення таблиці:

Таблиця 3.1

Результати тестування юнаків експериментальної групи за період експерименту

№	Тести	Вихідний результат	Підсумковий результат
		$M \pm m$	$M \pm m$
1	Біг на 60 метрів, с	$8,5 \pm 0,1$	$8,0 \pm 0,1^*$
2	Потрійний стрибок з місця, см	$677 \pm 9,1$	$710 \pm 8,3^*$
3	Стрибок у довжину з місця, см	$193 \pm 3,4$	$221 \pm 3,9^*$
4	Біг на 60 метрів з ходу, с	$8,1 \pm 0,1$	$7,4 \pm 0,1^*$
5	Метання малого м'яча, м	$40 \pm 1,3$	$45 \pm 1,5^*$

Примітка. * Відмінності статистично достовірні, $P < 0,05$.

Якщо рядки або колонки таблиці виходять за межі формату сторінки, продовження таблиці переносять на наступну сторінку.

Слово «Таблиця» подають лише один раз над першою частиною таблиці. Над іншими частинами таблиці з абзацного відступу друкують «Продовження таблиці __» або «Кінець таблиці __» і зазначають її номер без повторення її назви.

Приклад оформлення таблиці при перенесенні на наступну сторінку:

Таблиця 3.2

Динаміка показників функціонального стану системи зовнішнього дихання у юнаків контрольної групи наприкінці дослідження

Показник	На початку дослідження	Наприкінці дослідження
ЧД, н/хв	24,16±1,86	19,33±0,42*
ДО, л	0,24±0,08	0,34±0,02*
ХОД, л/хв	5,07±0,32	6,57±0,16*

Продовження таблиці 3.2

1	2	3
РОВд, л	0,91±0,07	1,51±0,07*
РОВид, л	0,68±0,04	0,94±0,04*
ЖЄЛ, л	1,99±0,12	2,92±0,08*

Примітка. * – $p < 0,05$ відмінності достовірні порівняно з початком дослідження.

Примітки. *Примітка* – це короткий запис, що слугує поясненням до основного тексту, таблиць, рисунків. Примітки подають безпосередньо за текстом, під рисунком (перед його назвою), під основною частиною таблиці (у її межах), яких вони стосуються. Слово «Примітка» друкують 12 кеглем через один міжрядковий інтервал з абзацного відступу з великої літери з крапкою в кінці. У тому самому рядку через пробіл з великої літери друкують текст примітки тим самим шрифтом. Одну примітку не нумерують. Якщо приміток декілька, їх нумерують послідовно арабськими цифрами з крапкою.

Формули. У разі потреби представити в тексті кваліфікаційної роботи формули їх подають посередині сторінки симетрично тексту окремим рядком безпосередньо після тексту, в якому їх згадано. Найвище та найнижче розташування запису формули має бути на відстані не менше ніж один рядок від попереднього й наступного тексту. Формули нумерують арабськими цифрами в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули, розділених крапкою.

Номер формули друкують на її рівні праворуч у крайньому положенні в круглих дужках, наприклад (2.1).

Пояснення символів і числових коефіцієнтів, які входять до формули, треба подавати безпосередньо під формулою у тій послідовності, у якій їх наведено у формулі. Пояснення позначок треба подавати без абзацного відступу з нового рядка, починаючи зі слова «де» без двокрапки. Позначки, якими встановлюють визначення чи пояснення, рекомендовано вирівнювати у вертикальному напрямку.

Приклад:

$$ХОК = СОК \cdot ЧСС \quad (2.1)$$

де *ХОК* – хвилинний об'єм крові, мл;

СОК – систолічний об'єм крові, мл;

ЧСС – частота серцевих скорочень, уд/хв.

Додатки. Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках.

Додатки повинні мати спільну з попереднім текстом наскрізну нумерацію сторінок. Посилання на додаток в тексті кваліфікаційної роботи є обов'язковим і робиться таким чином: «... наведено в додатку А» або «(додаток А)».

Розташовують додатки в порядку посилання на них у тексті роботи. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Додатки потрібно позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. По середині рядка друкується слово «ДОДАТОК» і велика літера, що позначає додаток (наприклад, ДОДАТОК А). Кожен додаток повинен мати заголовок, надрукований під надписом «ДОДАТОК» симетрично до тексту сторінки. Зразок оформлення додатків подано в додатку И.

Рисунки, таблиці, формули, що є в тексті додатка, необхідно нумерувати в межах кожного додатка, починаючи з літери, що позначає додаток. Наприклад: Рисунок Б.2 – другий рисунок додатка Б; Таблиця А.2 – друга таблиця додатка А. Якщо в додатку міститься один рисунок, одна таблиця, одна формула, то їх також нумерують. Наприклад: Рисунок А.1, Таблиця В.1.

3.3 Вимоги до мовно-стилістичного оформлення курсової роботи

При написанні кваліфікаційної роботи необхідно дотримуватися наукового стилю мовлення. Його характерними ознаками є: логічність, послідовність, зв'язність думок, доказовість викладу, смислова завершеність, цілісність, об'єктивність, точність, лаконічність, понятійність, узагальненість, аргументованість, однозначність, докладні висновки, однорідність стилістичного забарвлення. Норми наукової комунікації суворо регламентують характер викладу наукової інформації. Стиль мови науки є одним із найконсервативніших, тому проникнення до нього елементів інших стилів є неможливим. Відтак необхідно уникати емоційно забарвлених слів та неточних визначень. Виразність викладу, чіткість передачі інформації забезпечуються відповідним використанням термінології, відсутністю суперечності в аргументації, підтвердження висновків фактами або перевіреними даними.

Науковому тексту властива об'єктивна модальність. Суб'єктивна ж модальність, що виражає ставлення автора, суперечить загальним принципам побудови наукового стилю. Увага має бути прикута до змісту, а не до суб'єкта. Цим пояснюється використання безособових дієприслівникових форм на *-но*, *-то* (з'ясовано, проаналізовано, розглянуто), займенника *ми* замість займенника *я*. Займенник *ми* та його варіанти (на *нашу* думку, проведене *нами* дослідження) дозволяють представити думку автора як думку визначеної групи людей, наукової школи чи наукового напрямку. Варто висловлювати думку без застосування займенників. Наприклад: «*Вивчення передового досвіду свідчить, що...*» або «*На основі аналізу можна стверджувати, що...*».

На рівні цілого тексту відмітними характеристиками наукового тексту є відсутність емоційно забарвлених елементів мови, наявність точних висловлювань. Точність викладу думок забезпечують терміни. Автору кваліфікаційної роботи варто пам'ятати, що володіння спеціальною термінологією – один із показників рівня його професійної підготовки.

Текст кваліфікаційної роботи не повинен містити повторів та бути перевантаженим цитатами. Неприпустимо переписування тексту з літературних джерел, їх цитування без належного оформлення посилань.

Речення наукового тексту повинні мати чіткі синтаксичні зв'язки. Забезпечують ці зв'язки такі сполучники: *завдяки тому, що...*, *тоді як ...*, *зважаючи на те, що...*, *внаслідок того, що...*, *з огляду на те, що...*, *в той час як...* тощо. Під час викладу матеріалу варто використовувати похідні прийменники: *протягом...*, *відповідно до...*, *згідно з ...*, *на відміну від...*, *поряд з...*, *у зв'язку з...* тощо.

Для наукового тексту характерними є логічність, послідовність, смислова завершеність, цілісність і зв'язність думок. У науковому тексті для встановлення необхідних логічних зв'язків використовують спеціальні функціонально-синтаксичні засоби. Так, доречними будуть лексичні засоби зв'язку, що активізують увагу (*зверніть увагу*), вказують на джерело повідомлення (*за висловом, на думку, як вважає, як зазначено*), послідовність розвитку думки (*спочатку, насамперед, потім, нарешті, по-перше, по-друге*

тощо), суперечливі відношення (*однак, проте* тощо), причинно-наслідкові відношення (*тому, внаслідок цього, до того ж* тощо), перехід від однієї думки до іншої (*звернімося до, необхідно акцентувати увагу на, потрібно розглянути* тощо), узагальнення, висновок (*отже, таким чином, викладене вище дозволяє зробити висновок, усе сказане дозволяє дійти висновку* тощо).

Обов'язковою вимогою щодо об'єктивності викладення матеріалу роботи є посилення на джерело повідомлення, автора висловленої думки чи якогось виразу. У тексті цю умову можна реалізувати за допомогою спеціальних вставних слів і словосполучень – *за повідомленням, на думку, за даними* тощо.

Наука займається складними речами, і розповісти про них просто виходить не завжди. Водночас штучне ускладнення мови наукового тексту так само неприпустиме.

Невиправданою є заміна українських слів іншомовними. Якщо є українські синоніми, які точно передають смисл, краще використовувати їх. Так само в курсовій роботі потрібно уникати тавтології (повтору спільнокоренових слів), не зловживати конструкціями «... – це ...», не порушувати послідовності викладу, ретельно обмірковувати поділ тексту на абзаци тощо.

У додатку К подано лексичні одиниці, використання яких у кваліфікаційній роботі сприятиме логічному представленню думки, дозволить запобігти повторам, допоможе уникнути висловів, що не стосуються наукового дослідження, скерує хід думки і забезпечить дотримання логіки ведення наукового пошуку відповідно до розділів дослідження.

Основні вимоги до тексту кваліфікаційної роботи:

- ❖ логічний взаємозв'язок частин роботи, переконлива аргументація викладених думок, стислість і точність формулювань, виключення неоднозначних тлумачень;

- ❖ конкретність і аргументованість у викладенні результатів роботи, уникнення загальновідомих або бездоказових тверджень, обґрунтованість висновків та рекомендацій;

- ❖ текст роботи має бути чітко структурованим, розподіленим на розділи й підрозділи. Потрібно прагнути, щоб кожен розділ роботи був самостійним науковим дослідженням певної частини загальної проблеми, щоб кожна частина була викладена в тексті та щоб одночасно текст був цілісним, а не фрагментарним;

- ❖ текст кваліфікаційної роботи повинен містити аналіз фактів, а також конкретне обґрунтування тих чи інших положень;

- ❖ текст має бути завершеним і цілісним, не містити повторів;

- ❖ текст має відповідати чинним нормам українського правопису.

Науковий текст має бути відносно нейтральним і оперувати перевіреною інформацією. В ідеалі жодні настанови не повинні впливати на науковість. Відтак варто уникати полемічного способу викладення матеріалу та упередженості (оціночних суджень). Безумовно, науковість не виключає полеміки, проте вона має вестися адекватно, етично й не виходити за межі науковості.

3.4 Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні кваліфікаційної роботи необхідно давати посилання на джерела, матеріали та цитати з яких наводяться в тексті. Такі посилання дають змогу відшукати джерело й перевірити достовірність наведених відомостей.

Посилатися необхідно на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них є матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел із великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказувати номери сторінок.

Посилання в тексті кваліфікаційної роботи на джерела потрібно зазначати порядковим номером за списком використаних джерел, виділеним двома квадратними дужками. Наприклад, «...у працях [4-7]...»; «...як зазначається в роботі [8]»; «...текст цитати...» [10, с. 47].

Наприклад:

Аналізуючи проблеми удосконалення організації та проведення змагань в умовах комерціалізації спорту А. М. Зенкова пише, що «... найбільших змін під впливом сучасних тенденцій, зокрема комерціалізації спорту, зазнають процеси, пов'язані з організацією та проведенням змагань [6, с. 15].

У разі непрямого цитування або скороченого викладу будь-якої проблеми посилання на джерело подають у квадратних дужках без зазначення сторінки.

Наприклад:

Індивідуальні моделі розробляються для окремих спортсменів і спираються на дані тривалого дослідження й індивідуального прогнозування структури змагальної діяльності та підготовленості окремого спортсмена, його реакції на навантаження тощо [6].

У квадратних дужках можна наводити кілька позицій зі списку використаних джерел, розділяючи їх крапкою з комою. Наприклад: [1; 3; 8].

Посилання на інтернет-ресурси можуть не містити року видання та сторінок, якщо вони не зазначені на процитованому сайті, проте у списку використаних джерел необхідно вказати дату звернення до ресурсу.

У разі посилання на структурні елементи кваліфікаційної роботи зазначають відповідно номери розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, формул, рівнянь, таблиць, додатків.

Посилаючись, треба використовувати такі вирази: «у розділі 4», «див. 2.1», «відповідно до 2.3.4», «(рисунок 1.3)», «відповідно до таблиці 3.2», «згідно з формулою (3.1)», «(додаток Г)» тощо.

Дозволено в посиланні використовувати загальноприйняті та застандартовані скорочення. Наприклад, «згідно з рис. 10», «див. табл. 3.3» тощо.

Для посилення на авторитетне джерело, підтвердження власних аргументів, ілюстрації власної позиції, протиставлення її думці інших дослідників, доведення слабкості аргументації опонентів необхідно наводити цитати. Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається та закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання; стиль лапок має бути однаковим у всьому тексті роботи;

б) цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручення думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело.

При цитуванні найчастіше використовуються такі словосполучення: *Автор зазначає...; Автор стверджує...; Згідно з уявленням...; На думку...; Як влучно зазначив / зазначає...; Учений так характеризує (описує, подає)...; Наведемо таке висловлювання видатного вченого...; Автор наголошує на...; З погляду автора...; Автор виділяє (пропонує, рекомендує, вважає, підкреслює)... тощо.*

Якщо наукова робота перенасичена цитатами і посиланнями, може скластися враження, що автор не пропонує власного аналізу та висновків, а лише збирає думки інших дослідників, перетворюючи свою роботу на своєрідну сукупність чужих ідей.

4 ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1 Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи

Підготовка до захисту передбачає виконання таких етапів:

- проходження перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат;
- оформлення декларації академічної доброчесності здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ;
- попереднє обговорення результатів виконання кваліфікаційної роботи на випусковій кафедрі у форматі передзахисту;
- написання відгуку наукового керівника;
- скерування на рецензування та отримання рецензії;

- проходження процедури нормоконтролю з технічного оформлення кваліфікаційної роботи;
- подання паперового та електронного варіанту кваліфікаційної роботи секретареві Екзаменаційної комісії не пізніше ніж за два тижні до захисту для своєчасного розміщення в Інституційному репозитарії Запорізького національного університету;
- підготовка доповіді та презентації.

Перевірка кваліфікаційної роботи на плагіат. У 2017 р. набрав чинності Закон України «Про освіту» № 2145-VIII, що запровадив єдині для всіх рівнів освіти види порушень академічної доброчесності (академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування тощо). Згідно з цим Законом, *«академічна доброчесність»* – це сукупність етичних принципів та правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти зокрема передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства щодо авторського права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної та наукової діяльності.

Порушенням академічної доброчесності вважається академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства.

З метою підвищення якості кваліфікаційних робіт, забезпечення високого рівня має їхньої оригінальності та запобігання плагіату, кваліфікаційна робота повинна пройти перевірку на плагіат з використанням онлайн-сервісу Unicheck (<https://unicheck.com>), який перевіряє текстові документи на наявність запозичених частин тексту з відкритих джерел в Інтернеті та внутрішньої бази документів університета.

Перевірці підлягає основна частина випускної кваліфікаційної роботи. За критерій оригінальності творів приймається показник рівня унікальності тексту у відсотках, отриманий за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат, який показує співвідношення авторського тексту до загального обсягу роботи. Результатом перевірки кваліфікаційної роботи магістра є висновок з наведеним відсотком унікальності тексту.

Запобігання та виявлення академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти забезпечують завідувач випускової кафедри та наукові керівники кваліфікаційних робіт. Для проходження перевірки на академічний плагіат автор кваліфікаційної роботи у термін не пізніше 30 календарних днів до засідання ЕК готує файл кваліфікаційної роботи у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат (*.doc, *.docx), та надає його

відповідальній особі, яка призначається завідувачем кафедри фізичної терапії та ерготерапії. Відповідальна особа перевіряє кваліфікаційну роботу та повідомляє студента й наукового керівника про відсоток оригінальності перевіреної роботи. У разі виявлення в тексті кваліфікаційної роботи запозичень без посилань або «низького» рівня оригінальності студент має право доопрацювати відповідні розділи кваліфікаційної роботи та подати їх на повторну перевірку. Процедура перевірки в цьому випадку така ж сама.

Перед проходженням перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат студент оформлює Декларацію академічної доброчесності здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ (додаток К).

Попередній захист кваліфікаційної роботи. Завершена й схвалена науковим керівником кваліфікаційна робота підлягає попередньому захисту на випусковій кафедрі фізичної культури і спорту згідно з затвердженим календарним планом в установлені кафедрою терміни. Попередній захист відбувається у присутності студентів, наукового керівника, завідуючого та викладачів випускової кафедри. Студенти, кваліфікаційні роботи яких на передзахисті було оцінено позитивно, допускаються до прилюдного захисту.

Відгук наукового керівника є підставою для допуску кваліфікаційної роботи до прилюдного захисту. Науковий керівник дає загальну оцінку наукового дослідження, визначає рівень самостійності та особистий внесок автора, характеризує ставлення магістранта до виконання кваліфікаційної роботи, зазначає недоліки роботи. У відгуку подається попередня оцінка у формі висновку: *«Кваліфікаційна робота магістра О.М. Петренко виконана відповідно до чинних вимог і може бути допущена до захисту на екзаменаційній комісії»*. Завершується відгук пропонованою оцінкою (додаток Л). Після захисту кваліфікаційної роботи ця оцінка може бути підвищена, знижена або залишена без змін залежно від результату захисту, вміння магістранта доповісти про виконану роботу, давати відповіді на запитання та користуватися наочним матеріалом.

Рецензія на кваліфікаційну роботу. Завершена кваліфікаційна робота підлягає рецензуванню. Рецензент має бути визнаним фахівцем тієї галузі, в межах якої виконувалося наукове дослідження, мати науковий ступінь. Рецензія на кваліфікаційну роботу має об'єктивно оцінювати як її позитивні сторони, так і недоліки. У рецензії зазначають:

- актуальність теми;
- вміння застосовувати теоретичні знання для вирішення конкретних питань або практичних завдань;
- наявність у роботі наукової новизни, перспективності, практичної цінності;
- достовірність результатів і обґрунтованість висновків;
- стиль викладу та оформлення роботи;
- недоліки роботи.

Стиль рецензії має відповідати нормам написання наукових відгуків (додаток М).

Нормоконтроль якості виконання кваліфікаційної роботи призначений для перевірки правильності оформлення наукової роботи і проводиться викладачем-нормоконтролером до подання кваліфікаційної роботи до захисту. При його проведенні враховують:

- відповідність назви теми роботи наказу із затвердженням теми;
- дотримання технічних вимог до оформлення роботи;
- дотримання вимог до структури магістерської роботи;
- ідентичність назв розділів і підрозділів у змісті та в тексті роботи;
- наявність електронного варіанту роботи.

Електронний варіант повинен оформлюватися одним файлом у форматі *.doc або *.docx, де назвою файлу є прізвище автора. Електронний варіант повинен бути повністю ідентичним за змістом роботі на паперовому носії.

Виконана з дотриманням вимог академічної доброчесності завершена кваліфікаційна робота (переплетена в м'яку палітурку) разом з відгуком наукового керівника і рецензією на кваліфікаційну роботу подається здобувачем вищої освіти на кафедру фізичної культури і спорту не пізніше ніж за **два тижні до дня захисту** в Екзаменаційній комісії (ЕК). Завідувач кафедри фізичної культури і спорту за умови дотримання усіх вимог щодо написання та оформлення кваліфікаційної роботи та наявності відгуку наукового керівника, рецензії, робить відповідну відмітку в технічному завданні про допуск до захисту в екзаменаційній комісії.

Ксерокопії статей і тез доповідей здобувача також мають бути подані до розгляду членам ЕК під час захисту кваліфікаційної роботи. Наявність тез доповідей або статті у наукових виданнях є обов'язковими елементами кваліфікаційної роботи магістра (в рамках науково-дослідної діяльності студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт).

Електронний варіант кваліфікаційної роботи за тиждень до захисту передається секретарем екзаменаційної комісії до Інституційного репозитарію Запорізького національного університету для подальшого оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗНУ.

Кваліфікаційну роботу, яка несвоєчасно потрапила на кафедру або не відповідає встановленим вимогам, до захисту не допускають. До захисту також не допускають роботи студентів, які не виконали навчальної програми та мають на момент подання до захисту магістерської роботи академічну заборгованість.

Для захисту кваліфікаційної роботи на засіданні екзаменаційної комісії магістрант повинен **підготувати доповідь**, в якій розкрити суть, теоретичне й практичне значення результатів роботи. Структурно доповідь складається з трьох частин, які повинні бути логічно взаємопов'язаними та сукупно характеризувати зміст проведеного дослідження.

У першій вступній частині доповіді доцільно охарактеризувати актуальність обраної теми, описати наукову проблему та ступінь її

розробленості, представити мету та завдання роботи, об'єкт та предмет, методи та організацію дослідження.

Друга частина доповіді є найбільшою за обсягом. Головне її завдання – послідовно, згідно з логікою дослідження, представити та проаналізувати дані експериментальної частини дослідження, зіставити результати основної та контрольної груп, порівняти дані власного дослідження з даними наукової літератури.

Заключну частину доповіді готують, орієнтуючись на текст висновків роботи. У ній наводять загальні висновки, не повторюючи узагальнень, зроблених при характеристиці глав основної частини, й основні рекомендації.

Викладення доповіді повинно обов'язково супроводжуватись візуальним супроводом у вигляді мультимедійної презентації, в якій автор наводить основні тези доповіді, представляє результати дослідження, обґрунтовує висновки та рекомендації. Особливу увагу варто звернути на аналітичні таблиці, графіки і схеми, що містять у наочній сконцентрованій формі найважливіші результати роботи. Основні вимоги до змісту та оформлення презентації наведено в додатку Н. Доповідь магістранта не повинна перевищувати за часом 10 хвилин усного виступу.

4.2 Захист кваліфікаційної роботи

Захист випускної кваліфікаційної роботи проводиться на відкритому засіданні спеціально створеної екзаменаційної комісії. Захист кваліфікаційної роботи відбувається в кінці семестру згідно з графіком навчального процесу. До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану, на підставі наказу ректора. Остаточну оцінку за виконання кваліфікаційної роботи ставлять члени Екзаменаційної комісії на підставі публічного захисту. Захист здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на захисті, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу захисту.

При захисті кваліфікаційних робіт до ЕК подаються:

- виконана кваліфікаційна робота з дотриманням вимог академічної доброчесності;
- декларація академічної доброчесності здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ;
- витяг з протоколу засідання кафедри з рекомендацією про допуск здобувачів вищої освіти до захисту;
- відгук наукового керівника з характеристикою діяльності здобувача вищої освіти під час виконання кваліфікаційної роботи;
- рецензія на кваліфікаційну роботу.

До ЕК можуть подаватися й інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної кваліфікаційної роботи: друковані статті за темою роботи, документи, що вказують на практичне застосування роботи тощо.

Проведення засідання ЕК при захисті кваліфікаційної роботи включає:

- оголошення головою або членом ЕК прізвища, імені та по батькові здобувача вищої освіти, теми його кваліфікаційної роботи;
- оголошення навчальних досягнень здобувача вищої освіти (наукових, творчих, рекомендацій випускової кафедри);
- доповідь здобувача вищої освіти у довільній формі про сутність кваліфікаційної роботи, основні наукові рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання. При цьому можуть використовуватися різні форми візуалізації доповіді: обов'язковий графічний матеріал кваліфікаційної роботи, визначений завданням до підготовки кваліфікаційної роботи, слайди, мультимедійні проектори, аудіо -, відеоапаратура тощо;
- відповіді на запитання членів ЕК;
- оголошення секретарем відгуку керівника кваліфікаційної роботи або виступ керівника зі стислою характеристикою роботи випускника в процесі підготовки кваліфікаційної роботи;
- оголошення секретарем рецензії на кваліфікаційну роботу;
- відповіді здобувачів вищої освіти на зауваження керівника кваліфікаційної роботи та рецензента;
- оголошення голови ЕК про закінчення захисту.

Результати захисту кваліфікаційних робіт оцінюються за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС і національною шкалою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). При визначенні оцінки роботи приймається до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Оцінки за результатами захисту кваліфікаційних робіт оголошуються у день захисту. Повторний захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Здобувачам вищої освіти, які успішно захистили кваліфікаційну роботу, рішенням ЕК присуджується відповідний ступінь вищої освіти, присвоюється відповідна кваліфікація і видається диплом (диплом з відзнакою з урахуванням рекомендації випускової кафедри).

У тих випадках, коли захист кваліфікаційної роботи не відповідає вимогам рівня атестації, ЕК приймає рішення про те, що здобувач вищої освіти є неатестованим, що відображається у протоколі засідання ЕК. Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку при захисті кваліфікаційної роботи, відраховується з ЗНУ. Йому видається академічна довідка встановленого зразка. У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, ЕК встановлює, чи може здобувач вищої освіти подати на повторний захист ту саму кваліфікаційну роботу з доопрацюванням, чи він повинен опрацювати нову тему, визначену випусковою кафедрою ЗНУ.

Здобувач вищої освіти який за наслідками атестації отримав незадовільні оцінки, має право один раз протягом трьох років після проходження атестації поновитися (в межах ліцензованого обсягу за відповідною спеціальністю (освітньою програмою)) на навчання в ЗНУ за рахунок коштів юридичних або фізичних осіб для повторного проходження атестації за програмою, яка є

чинною на час поновлення. У разі, якщо після закінчення студентом Університету пройшло більше трьох років, право на його повторну атестацію надає Університет за погодженням з Міністерством освіти і науки України.

Здобувач вищої освіти, який не пройшов атестацію повторно, має право поновитися (в межах ліцензованого обсягу за відповідною спеціальністю (освітньою програмою)) для повторного навчання в Університеті протягом повного останнього семестру.

Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на засідання ЕК для захисту кваліфікаційної роботи, то в протоколі ЕК відзначається, що він не з'явився на засідання ЕК. Здобувачам вищої освіти, які з поважних (документально підтверджених) причин не з'явилися на захист кваліфікаційної роботи, ректором Університету може бути змінена захисту в межах терміну роботи ЕК. У разі неможливості проходження атестації такі особи мають право поновитися (в межах ліцензованого обсягу за відповідною спеціальністю (освітньою програмою)) на навчання в Університеті для проходження атестації під час наступного терміну роботи ЕК.

Отримання здобувачем вищої освіти незадовільної оцінки на одному з атестаційних екзаменів не позбавляє його права продовжувати проходити наступні етапи кваліфікаційної атестації. Здобувач вищої освіти допускається до захисту кваліфікаційної роботи, але йому не присвоюється відповідна кваліфікація.

4.3 Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Оцінювання кваліфікаційної роботи екзаменаційна комісія здійснює за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і за 100-бальною шкалою ЄКТС. При визначенні оцінки екзаменаційна комісія враховує якість виконання та оформлення кваліфікаційної роботи та її безпосередній захист здобувачем вищої освіти.

Відмінно (90–100 балів). Кваліфікаційна робота є бездоганною: виконана з дотриманням усіх вимог до такої роботи, носить творчий характер, містить аргументовані висновки, елементи новизни, має практичне значення; одержані результати достовірні; робота оформлена відповідно до вимог і чинних стандартів; відгук і рецензія позитивні; ілюстративний матеріал підібраний грамотно й доцільно, правильно оформлений, відображає зміст проведених досліджень; доповідь логічна, стисла, вільне володіння понятійно–категоріальним апаратом; відповіді на питання членів екзаменаційної комісії коректні, правильні, повні та обґрунтовані.

Добре (75–89 балів). Тема роботи розкрита повністю, але відзначаються окремі недоліки непринципового характеру: деякі питання не деталізовані; в теоретичній частині поверхово проаналізовані літературні джерела; в основній частині роботи наявні елементи описовості; елементи новизни чітко не представлені; не всі надані пропозиції можуть бути рекомендовані до впровадження; мають місце окремі зауваження в рецензії та відгуку; робота

оформлена згідно з вимогами, окремі огріхи носять несистематичний характер; доповідь логічна; відповіді на питання членів екзаменаційної комісії в цілому правильні, але не достатньо повні.

Задовільно (60–74). Тема кваліфікаційної роботи в основному розкрита, але відзначаються недоліки змістового характеру: нечітко окреслена мета наукового дослідження; наукова полеміка відсутня; використання інформаційних матеріалів (таблиць, графіків, схем) не завжди вмотивоване; у дослідницькому (аналітичному) розділі переважають елементи описовості; рекомендації обґрунтовані непереконливо; мають місце окремі суттєві зауваження в рецензії та відгуку; доповідь прочитана за текстом; не всі відповіді на питання членів екзаменаційної комісії правильні або повні; наявні зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи.

Незадовільно (менше 60 балів). Тема кваліфікаційної роботи магістра розкрита поверхово; мета кваліфікаційної роботи та завдання сформульовані нечітко; розділи слабо пов'язані між собою; відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел; аналіз носить поверховий характер або й зовсім відсутній; у роботі переважає описовість і реферативність, немає системності та глибини розкриття наукової проблеми; рекомендації не обґрунтовані, з аналізу не впливають; оформлення роботи не відповідає вимогам; рецензія та відгук керівника містять принципові зауваження; доповідь прочитана за текстом; презентація не підготовлена; відповіді на питання членів екзаменаційної комісії неточні або неповні.

Показниками якості кваліфікаційної роботи магістра при визначенні оцінки є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- якість і глибина теоретичного та методологічного аналізу обраної проблеми;
- якість емпіричного дослідження;
- творчий рівень дослідження;
- науковість стилю викладання;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів;
- відсутність принципових зауважень у рецензії та відгуку керівника;
- успішність презентації дослідження та відповідей на запитання членів ЕК.

Автор кваліфікаційної роботи під час захисту має продемонструвати вміння:

- глибокодумно, логічно та аргументовано викладати матеріал;
- використовувати статистичні та інші методи дослідження;
- володіти навичками узагальнення;
- чітко формулювати висновки;
- відстоювати свою авторську позицію;
- обґрунтовувати інноваційні підходи щодо виконання завдань дослідження;

- знати правила публічного виступу (чіткість, лаконічність, граматична правильність висловлювань).

4.4 Захист кваліфікаційної роботи з використанням технологій дистанційного навчання

Атестація здобувачів вищої освіти у формі захисту кваліфікаційної роботи з використанням дистанційних технологій навчання здійснюватиметься в синхронному режимі (відеоконференція) з цифровою фіксацією (відеозапис, аудіозапис, фотофіксація тощо). Альтернативою синхронному виступу може бути завчасно надісланий секретареві екзаменаційної комісії відеозапис виступу (презентації) здобувача освіти з можливістю його ідентифікації та засвідчення факту виступу. Запитання-відповіді до здобувача освіти обов'язково проводяться у синхронному режимі.

За два тижні до початку роботи екзаменаційної комісії на сайті факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму оприлюднюється затверджений графік захисту кваліфікаційних робіт. Для забезпечення якісного проведення захисту кафедра фізичної культури і спорту створює в СЕНЗ ЗНУ електронну дисципліну з назвою «Захист кваліфікаційної роботи магістра», де за тиждень до початку захисту розміщується актуальна інформація – графік захисту, умови проходження (дистанційна платформа, способи підключення тощо), інформація щодо електронної пошти, телефону, відповідного месенджеру (Viber, Telegram та ін.) секретаря екзаменаційної комісії або іншої відповідальної особи, до якої здобувач освіти може звернутися за консультацією щодо формату проведення атестації, технічних питань або у разі появи будьяких непередбачених обставин.

До початку засідання екзаменаційної комісії у дистанційному форматі секретар в установлені терміни розсилає голові та членам екзаменаційної комісії на електронну пошту матеріали для захисту кваліфікаційних робіт.

Під час захисту роботи студент демонструє презентацію через режим демонстрації екрану, робить доповідь (виступ) перед камерою членам комісії і відповідає на усні запитання членів комісії. У разі виникнення технічних проблем, студенту задаються письмові запитання через інші технічні засоби. У такому разі питання членів комісії озвучує технічний секретар. Студент відповідає усно або письмово з використанням технічних засобів.

У разі відключення здобувача від конференції через технічні причини протягом 5 хвилин необхідно здійснити повторне підключення. У разі виникнення під час складання атестації форс-мажорних обставин здобувач освіти повинен негайно повідомити секретаря екзаменаційної комісії про ці обставини за допомогою визначеного каналу зв'язку (телефон, месенджер тощо) з обов'язковою фото- або відеофіксацією об'єктивних чинників, що перешкоджають завершенню захисту кваліфікаційної роботи. За цих обставин можливість та час повторного проведення захисту визначається екзаменаційною комісією в індивідуальному порядку.

Оголошення результатів захисту кваліфікаційних робіт відбуватиметься у день захисту у режимі відеоконференції, час проведення якої оголошується секретарем екзаменаційної комісії.

Документальний супровід атестації здобувачів вищої освіти у формі кваліфікаційної роботи з використанням технологій дистанційного навчання.

На момент захисту кваліфікаційної роботи її паперовий примірник з власноручним підписом здобувача освіти та електронний варіант для подальшого розміщення в репозитарії має знаходитися в екзаменаційній комісії. Його надсилання може здійснюватися засобами поштового зв'язку.

Рішення екзаменаційної комісії про результат захисту кваліфікаційної роботи набирає чинності після одержання екзаменаційною комісією примірника роботи та після завершення оформлення супроводжувальних документів.

Після перевірки кваліфікаційної роботи науковим керівником та в разі його позитивного відгуку, електронний примірник роботи надсилається на нормоконтроль електронною поштою відповідальному викладачу. Нормоконтролер після перевірки роботи на відповідність вимогам нормативних документів, зокрема ДСТУ 3008:2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення» робить відповідну відмітку в технічному завданні. Якщо результат позитивний, студент роздруковує та переплітає роботу. Якщо результат негативний, студент в найближчий час усуває недоліки та повторно відправляє викладачу роботу на перевірку до отримання позитивного результату.

Наявність відміток наукового керівника та нормоконтролера про погодження кваліфікаційної роботи, відгуки рецензента та наукового керівника є підставою для подання кваліфікаційної роботи на передзахист. Процес отримання підписаних оригіналів відгуків може бути здійснено за допомогою поштового зв'язку. На передзахист робота може бути надана в електронному форматі, відгуки – у вигляді сканкопій або фотокопій надсилаються електронною поштою. Передзахист відбувається у формі відеоконференції.

Цифровий запис процесу захисту кваліфікаційних робіт зберігається на кафедрі фізичної терапії та ерготерапії протягом року.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гулька О. В., Грабик Н. М. Використання Zoom та Google meet як засобів дистанційного та змішаної форм навчання у вивченні біологічних дисциплін на факультеті фізичного виховання. *Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Тернопіль, 11–12 листопада, 2021)*. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2021. С. 125–128.
2. Дудіцька С. П. Програмування фізкультурно-оздоровчих занять : навч. посібник: Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 218 с.
3. Клопов Р. В., Баркова Ю. О., Ісаєва Ю. С. Особливості застосування

електронних засобів навчання у підготовці фахівців з фізичного виховання і спорту щодо формування здорового способу життя молоді. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. Т. 2. № 74. С. С. 205-211. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=http%3A%2F%2Fwww.pedagogy-journal.kpu.zp.ua%2Farchive%2F2021%2F74%2Fpart_2%2F42.pdf&cflen=231417&chunk=true.

4. Клопов Р. В., Клопова В. Основні напрямки наукових досліджень і впровадження сучасних інформаційних технологій у фізичному вихованні та спорті. *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2023. № Випуск 6 (166) 23. С. – С. 69-74. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/42444>

5. Кошура А.В. Теорія і методика спортивних тренувань : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 120с.

6. Кутек Т. Б., Вовченко І. І. Основи теорії і методики спортивної підготовки: навчальний посібник. Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2022 108 с.

7. Лазоренко С. А., Семеніхіна О. В. Розвиток інформаційно-цифрової культури майбутніх фахівців фізичної культури та спорту як сучасна проблема професійної освіти в еру інформатизації та глобалізації *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, VIII (95), Issue: 239, 2020. С. 29–32.

8. Свасьєв А. В., Верітов О. І., Симонік А. В., Воронкова Т. В., Верітов О. І. Теорія і практика олімпійської освіти : конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Фізична культура і спорт» освітньо-професійної програми «Спорт». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2023. 72 с.

9. Свасьєв А. В., Воронкова Т. В., Симонік А. В., Верітов О. І. Педагогіка тренерської діяльності : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Фізична культура і спорт» освітньо-професійних програм «Спорт», «Фізичне виховання». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2024. 85 с.

10. Свасьєв А. В., Симонік А. В., Верітов О. І., Воронкова Т. В. Олімпійський та професійний спорт : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Фізична культура і спорт» освітньо-професійної програми «Спорт». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2021. 78 с.

11. Свасьєв А. В., Симонік А. В., Воронкова Т. В., Міфтахутдінова Д. А. Організація спортивних клубів : курс лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Фізична культура і спорт» освітньо-професійної програми «Спорт». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2024. 63 с.

12. Свасьєв А. В., Симонік А. В., Воронкова Т. В. , Царенко К.В.

Організація та проведення спортивних змагань : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Фізична культура і спорт» освітньо-професійних програм «Спорт», «Фізичне виховання». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 138 с.

13. Симонік А. В., Воронкова Т. В., Верітов О. І., Свасьєв А. В. Професійне спілкування в галузі : курс лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Фізична культура і спорт» освітньо-професійної програми «Спорт». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2024. 110 с.

14. Тищенко В.О., Соколова О.В. До питання вдосконалення викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті». *Фізичне виховання та спорт*, 2024,(1), 113-119.

15. Тищенко В.О., Соколова О.В., Омеляненко Г.А. Науково-методичні основи викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті». Системні трансформації України та світу: історія та сучасність: колективна монографія. Харків: СГ НТМ «Новіш курс». 2024. С. 5-8.

16. Тищенко В.О., Соколова О.В., Омеляненко Г.А., Кіктенко О.М. Практико-орієнтоване викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті». *Науковий часопис Українського державного університету Імені Михайла Драгоманова, Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, 12(185), 189-193.

17. Тодорова В. Г. Основи теорії і методики спортивного тренування : навчальний посібник. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 206 с.

18. Гуменюк С., Ференчук Б. Особливості побудови педагогічного експерименту в галузі фізичної культури і спорту. *Scientific journal «Physical Culture and Sport: Scientific Perspective»*. 2023. № 1. С. 89–96.

19. ДСТУ 3008:2015. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ». 2016. 26 с. (Інформація та документація). URL: https://library.znu.edu.ua/site/obyavlenia/3659_3008-2015.pdf

20. Ахметов Р. Ф., Кутек Т. Б. Методика і методологія наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с. (дата звернення: 01.04.2025).

21. Кодекс академічної доброчесності Запорізького національного університету : затв. Вченою радою ЗНУ від 30.10.2018 протокол №2. URL: <https://cutt.ly/CYGWgpD> (дата звернення: 01.04.2025)

22. Кутек Т. Б. Інформативність антропометричних і технічних параметрів спортсменів. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. праць*. Вип. 10 (29). Житомир, 2020. С. 76–83.

23. Шиян Б. М. Наукові дослідження у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 280 с.

ДОДАТОК А

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ МАГІСТРА СПЕЦІАЛЬНОСТІ 017 «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»

1. Дослідження впливу засобів атлетичної гімнастики на швидкісно-силові здібності волейболістів 16-18 років.
2. Розвиток координаційних здібностей спортсменів 14-15 років, які займаються карате.
3. Вивчення впливу багатоповторних та малоповторних вправ для розвитку силових показників у атлетів 18-19 років.
4. Особливості фізичної підготовки спортсменів у кросфіті на етапі початкової базової підготовки.
5. Оптимізація координаційних здібностей у футболістів 14-15 років протягом підготовчого періоду.
6. Застосування засобів черлідінгу у підвищенні рівня фізичної підготовленості жінок 20-22 років.
7. Особливості спеціальної силової підготовки футболістів 17-18 років.
8. Формування техніко-тактичних дій у футболістів 15-16 років, які виступають у чемпіонаті України U16.
9. Особливості розвитку швидкісно-силових якостей баскетболістів 14-15 років протягом підготовчого періоду.
10. Особливості фізичної підготовки борців 14-15 років, які займаються грекоримською боротьбою.
11. Вдосконалення методики вивчення елементів техніки спортивного плавання на початковому етапі.
12. Методика навчання базовим технічним елементам футболу на етапі спеціалізованої базової підготовки.
13. Оптимізація силової витривалості кваліфікованих важкоатлетів протягом змагального періоду.
14. Впровадження ігрових вправ у навчальнотренувальний процес футболістів 15-16 років.
15. Удосконалення комплексу засобів і методів оптимізації спеціальної фізичної підготовки спортсменів, які спеціалізуються у бігу на середні дистанції.
16. Ефективність застосування тренажерів в загальній фізичній підготовці спортсменів-байдарочників віком 15-16 років.
17. Методичні аспекти спеціальної фізичної підготовки футболістів U 17 у підготовчий період.
18. Спортивна підготовка борців грекоримського стилю 11-12 років у річному макроциклі.
19. Фізична підготовка кваліфікованих футболістів упродовж підготовчого періоду річного тренувального циклу.

20. Удосконалення швидко-силової підготовки кваліфікованих борців грекоримського стилю протягом підготовчого періоду.
21. Оптимізація фізичної підготовленості спортсменів 17-18 років, які спеціалізуються в академічному веслуванні.
22. Ефективність використання засобів кросфіту для розвитку силової витривалості у спортсменів різних вікових груп, які займаються тхеквондо.
23. Вивчення особливостей загальної фізичної підготовки спортсменів 19-21 років, які спеціалізуються у баскетболі.
24. Вивчення функціональної підготовленості спортсменів 12-14 років, які займаються настільним тенісом.
25. Вивчення фізичної підготовленості футболістів-аматорів 35-50 років.
26. Оптимізація фізичної та технічної підготовленості футболістів 14-15 років протягом підготовчого періоду.
27. Структура та зміст тренувального процесу кваліфікованих футболістів у передзмагальному мезоциклі підготовчого періоду.
28. Обґрунтування критеріїв відбору юнаків до занять футзалом в групах початкової підготовки.
29. Підвищення функціональних здібностей спортсменів 18-20 років, які спеціалізуються у джиу-джитсу.
30. Індивідуалізація навчально-тренувального процесу кваліфікованих борців на основі педагогічного контролю.
31. Хореографічна підготовка спортсменок 9- 10 років, які займаються художньою гімнастикою.
32. Застосування засобів фітнесу для формування тілобудови у жінок 18-20 років.
33. Особливості тренувальної та змагальної діяльності кваліфікованих футзалістів.
34. Методика розвитку спритності у футболістів 14-15 років.
35. Вивчення впливу навантажень швидко-силової спрямованості на формування техніко-тактичної підготовленості юних волейболістів на етапі спеціалізованої базової підготовки.
36. Вдосконалення фізичної підготовки спортсменів у веслуванні на байдарках і каное на етапі спеціалізованої базової підготовки.
37. Удосконалення техніки елементів нападу баскетболістів 13-14 років в умовах двосторонньої гри.
38. Застосування засобів кросфіту як силової підготовки легкоатлетів 18-20 років.
39. Організаційно-методичні засади навчально-тренувального процесу висококваліфікованих пауерліфтерів.
40. Удосконалення процесу навчання техніці змагальних вправ у пауерліфтингу.
41. Методика оптимізації вибухової сили у кваліфікованих боксерів.

42. Розвиток витривалості у спортсменок 14- 15 років, які займаються академічним веслуванням.
43. Розвиток спеціальної витривалості борців вільного стиля 14-15 років.
44. Розвиток спритності у дітей 7-8 років засобами легкої атлетики.
45. Особливості методики занять з кросфіту у жінок та чоловіків зрілого віку.
46. Ефективність застосування психорегуляційних методів у змагальній підготовці спортсменів, які спеціалізуються у кульовій стрільбі.
47. Швидкісно-силова підготовка футболістів 13-14 років на етапі спеціалізованої базової підготовки.
48. Вдосконалення координаційних здібностей спортсменів 9-10 років, які спеціалізуються у стибках на батуті.
49. Застосування педагогічної технології оптимізації технічної підготовленості каратистів 10-12 років.
50. Оптимізація фізичної підготовки як профілактика травм у кваліфікованих пауерліфтерів.
51. Особливості побудови тренувального процесу волейболісток на етапі спеціалізованої базової підготовки.
52. Вплив засобів тай-бо на фізичну підготовленість та масу тіла жінок 35-40 років.
53. Вдосконалення спеціальної фізичної підготовленості вейкбордистів 18-20 років.
54. Вдосконалення координаційних здібностей спортсменок 10-12 років, які займаються художньою гімнастикою.
55. Комплексний контроль фізичної та функціональної підготовленості спортсменів-початківців з джиуджитсу.
56. Особливості розвитку загальної витривалості спортсменок, які спеціалізуються в аеробіці.
57. Оптимізація витривалості у боксерів 13-14 років протягом підготовчого періоду.

ДОДАТОК Б

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТА

з теми: _____

Виконав (ла): студент (ка) _____ курсу, групи _____
Спеціальності 017 Фізична культура і спорт
Освітньої програми Спорт

(ініціали та прізвище)

Керівник _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Запоріжжя

20____

ДОДАТОК В

ЗРАЗОК ТЕХНІЧНОГО ЗАВДАННЯ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет фізичного виховання, здоров'я та туризму
Рівень вищої освіти Магістр
Спеціальність А 7 Фізична культура і спорт
Освітня програма Спорт

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
фізичної культури і спорту
проф. Свасьєв А.В. _____

« ____ » _____ 202__ року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

-
1. Тема роботи (проекту) «Вдосконалення силової витривалості борців греко-римського стилю віком 16-18 років»
керівник роботи (проекту) д.п.н., професор Свасьєв А.В.
затверджені наказом ЗНУ від _____ року № _____
 2. Строк подання студентом роботи (проекту) _____
 3. Вихідні дані до роботи (проекту): підвищення рівня силової витривалості борців греко-римського стилю 16-17 років.
 4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):
 1. Провести огляд теоретичних аспектів процесу розвитку силової витривалості атлетів класичної боротьби 16-17 років на етапі спортивного вдосконалення.
 2. Визначити рівень силової витривалості борців греко-римського стилю 16-17 років етапі спортивного вдосконалення.
 3. Розробити та оцінити комплекс фізичних вправ для вдосконалення силової витривалості атлетів спортивної боротьби 16-17 років на етапі спортивного вдосконалення.
 5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) 3 таблиці, 7 рисунків.

6. Консультанти розділів роботи (проекту)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	д.п.н., професор Свасьєв А.В.		
II	д.п.н., професор Свасьєв А.В.		
III	д.п.н., професор Свасьєв А.В.		

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1.	Визначення напрямку та теми кваліфікаційної роботи	вересень 2023 р.	виконано
2.	Аналіз та обробка літературних джерел за темою кваліфікаційної роботи	вересень 2023 р. – січень 2024 р.	виконано
3.	Визначення завдання та методів дослідження	вересень 2023 р. – листопад 2023р.	виконано
4.	Проведення власних експериментальних досліджень	вересень 2023 р. – травень 2024 р.	виконано
5.	Обробка отриманих даних та оформлення результатів кваліфікаційної роботи	березень 2024 р. – жовтень 2024 р.	виконано
6.	Попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі ФКіС	листопад 2024 р.	виконано
7.	Остаточне оформлення кваліфікаційної роботи захист на ЕК.	грудень 2024 р.	виконано

Студент _____

Керівник роботи (проекту) _____ А.В. Свасьєв

Нормоконтроль пройдено _____

ДОДАТОК Г.1

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ (УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота складається з 47 сторінок, 9 таблиць, 47 джерел.

Об'єкт дослідження – навчально-тренувальний процес волейболісток високої кваліфікації.

Предмет дослідження – рівень фізичної підготовленості волейболісток на різних етапах тренувального процесу

Мета дослідження – вивчення динаміки фізичної підготовленості волейболісток високої кваліфікації 18-20 років на етапах підготовчого періоду підготовки до сезону.

Методи дослідження: теоретичний аналіз наукової та методичної літератури; педагогічне спостереження та експеримент; методи оцінки рівня фізичної підготовленості з використанням педагогічних тестів; метод визначення рівня фізичної працездатності, аеробної продуктивності організму спортсменок; методи математичної статистики.

У межах дослідження у гравців волейбольної команди „Орбіта-Університет” (м. Запоріжжя) (вища ліга Чемпіонату України) на початку, в середині і наприкінці періоду підготовки до сезону було проведено вивчення рівня загальної, спеціальної фізичної підготовленості, загальної фізичної працездатності та аеробних можливостей функціональних систем організму спортсменок. Показано, що під впливом прийнятої в команді системи тренувальних занять у спортсменок спостерігається виражена оптимізація показників, що вивчалися, у зв'язку з чим дану програму тренувань в підготовчому періоді можна вважати ефективною і рекомендувати для практичного використання при роботі з волейболістками високої кваліфікації 18-20 років.

Результаті дослідження рекомендовані для практичного використання в системі підготовки спортсменів в цьому виді спорту.

**ВОЛЕЙБОЛ, ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА, ПІДГОТОВЧИЙ ПЕРІОД,
ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ, АЕРОБНА ПРОДУКТИВНІСТЬ**

ДОДАТОК Г.2

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ (АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ)

SUMMARY

Qualification work - 55 pages, 7 figures, 3 tables, 47 pages.

The purpose of the study: increasing the level of strength endurance of Greco-Roman wrestlers aged 16-17 years.

The object of the study: the process of improving the strength endurance of Greco-Roman wrestlers aged 16-17 years.

The subject of the study: a set of power endurance exercises for improving endurance in Greco-Roman wrestlers aged 16-17 years.

The following methods were used in the work: theoretical analysis of scientific-methodical and special literature; pedagogical observation; testing; pedagogical experiment; methods of mathematical statistics. Testing athletes at the beginning of the experiment according to four indicators: bending-extending the arms in a lying position; bending-extending arms hanging on the crossbar; execution of a throw through the back with a grasp of the arm and neck in 3 minutes; dummy throw with a turn in 3 minutes. Athletes aged 16-17 years, 20 people, who were divided into 2 groups, 10 people in each – control and experimental, took part in the study.

As a result of conducting a pedagogical experiment, the reliability of the result is shown, as the results of the experiment showed that $p < 0.005$. In the first test (flexion of the arms in the supine position) the results increased by 4.18%, the second (flexion of the arms while standing) by 4.63%, the third (partner throw) by 9.1%, the fourth (manikin throw) by 6.9%. It can be assumed that introducing a set of exercises into the training process can improve the results of 16-17-year-old athletes in strength endurance.

STRENGTH ENDURANCE, ATHLETES 16-17 YEARS OLD,
METHODOLOGY, TESTING, GRECO-ROMAN STYLE WRESTLERS

ДОДАТОК Д

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ

ЗМІСТ

Зміст	4
Реферат	5
Abstract	6
Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів	7
Вступ	8
1 Огляд літератури	9
1.1 Поняття про силову витривалість.....	9
1.2 Анатомо-фізіологічні особливості підлітків 16-18 років.....	11
1.3 Прояв сили і витривалості в боротьбі.....	14
1.4 Методи вдосконалення витривалості-сили борців.....	21
2 Завдання, методи і організація дослідження	25
2.1 Завдання дослідження	25
2.2 Методи дослідження	25
2.3 Організація дослідження.....	27
3 Результати досліджень	29
Висновки	41
Перелік посилань	43
Додатки.....	50

ДОДАТОК Е

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ПЕРЕЛІКУ СКОРОЧЕНЬ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ, УМОВНИХ ПОЗНАК, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ І ТЕРМІНІВ

а.о. – абсолютні одиниці;

% - відсотки;

кг – кілограми;

м – метри;

мл – мілілітр;

с – секунди;

см – сантиметри;

у.о. – умовні одиниці;

уд/хв – ударів в хвилину;

хв – хвилина.

ДОДАТОК Ж

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ВСТУПУ

ВСТУП

Сьогодні досягнення у спортивній боротьбі на світовому рівні перебувають на дуже високому рівні. Без регулярних та планомірних тренувань з юнацтва показати високі результати практично неможливо. Однією з основних завдань підготовки спортивного резерву є підготовка молодих борців і підвищення престижу цього виду спорту [3].

Процес підготовки молодих борців виступає одним із визначальних питань у формуванні тренувального процесу. Від раціонально збудованого режиму тренувань на початковому етапі, звернення увагу на становленні майстерності в технічних аспектах, рівня фізичних якостей залежить подальше становлення спортсменів [6]. Наслідком високого спортивного результату у спортивній боротьбі є розвиток загальної та спеціальної витривалості спортсменів.

Результат спортсмена у зрілому віці прямо пропорційний розвитку цих якостей. Недостатній розвиток витривалості призводить до неможливості досягнення високого рівня загальної та спеціальної підготовки спортсменів у спортивній боротьбі [3].

Актуальність вибору теми дослідження зумовлюється важливістю розвитку силової витривалості в молодих борців задля досягнення високих результатів світової арені, у яких полягає проблема дослідження. Слабка силова витривалість у молодих борців.

Мета дослідження: підвищення рівня силової витривалості борців греко-римського стилю 16-17 років.

Об'єкт дослідження: процес удосконалення силової витривалості борців греко-римського стилю 16-17 років.

Предмет дослідження: комплекс вправ силової витривалості для вдосконалення витривалості у борців греко-римського стилю 16-17 років.

ДОДАТОК 3

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ВИСНОВКІВ

ВИСНОВКИ

У роботі був проведений огляд та узагальнення теоретичних аспектів процесу розвитку силової витривалості у спортсменів, які займаються боротьбою 16-17 років. Виявлено, що вік 16-17 років є оптимальним для розвитку силової витривалості, динамічно зростають вимоги до результату в змаганнях і особливо зростають вимоги до силової витривалості за рахунок зміни правил змагань. Тому і важливо звернути увагу на цю якість. В роботі описано поняття силової витривалості, як здатності протистояти втомі, викликаній відносно тривалими м'язовими напруженнями значною величини. Показано, які саме анатомо-фізіологічні показники актуальні саме у цьому віці. Прояв силової витривалості у спортивній діяльності говорить про велику частку цього якості в спорт.

У розглянутих методиках вдосконалення силової витривалості, вказується на те, що пропонується зробити акцент на верхньому м'язовий поясі.

При визначенні рівня силової витривалості нами було визначено, що рівень силової витривалості спортсменів є середнім по показникам: перший тест (згинання-розгинання рук в упорі лежачи) – 4,18 відсотків; другий тест (згинання-розгинання рук у висі на перекладині) – 8 відсотків; третій тест (виконання кидка через спину із захопленням руки та шиї за 3 хвилини) - 9,1 відсотків; четвертий тест (кидок манекена з підворотом за 3 хвилини) - 6,9 відсотків.

Аналіз підсумкового тестування показав, що більше 50 відсотків всіх тестованих в ході дослідження спортсменів експериментальної групи покращили свої результати за місяць роботи з включенням методичних

рекомендацій, середні показники по кожному вправі збільшилися на 1 раз.

Методика вдосконалення силовий витривалості представляє собою наступне:

- кругові тренування (кидки манекена, кидки з захопленням руки і шиї збоку, кидки з партнером і «вісімка» з млинцем 5 кг),
- швидко-силові тренування (берпі, глибокі присідання, імітація кидків, веслування на тренажері, підняття амортизаційних гумок) при яких експериментальна група додавала об'ємності, або кількість часу виконання вправ.

У результаті проведення педагогічного експерименту, показано достовірність результату, так як результати експерименту показали, що $p < 0,005$.

У першому (згинання рук в упорі лежачи) тестуванні результати зросли на 4,18 відсотків, другому (згинання розгинання рук в висі) на 4,63 відсотків, третього (кидок партнера) на 9,1 відсотків, четвертого (кидок манекена) на 6,9 відсотків. Можна припустити, що впровадження в тренувальний процес комплексу вправ, може дозволити покращити результати спортсменів силовий витривалості 16-17 років.

ДОДАТОК І

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛОГРАФІЧНОГО ОПИСУ В СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919–1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 3. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 4. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 5. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 6. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири та більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя :

	ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	1. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 2. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 3. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 4. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 5. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с. 6. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 7. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с. 8. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5–6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с. 9. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 10. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.

Дисертації	1. Авдеєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII – початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально–економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145–VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178–179). С. 10–22. 3. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556–VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 4. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 5. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017–2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 6. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 7. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010–02–18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107–1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107–1:1996, IDT). [Чинний від 2005–04–01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582–97; чинний від 2013–08–22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад. : Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін.; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Частина видання: книги	1. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. 2. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.

Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття : порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3–4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53. 4. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали ІІІ регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
Частина видання: довідкового видання	1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673. 2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред. : Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжуваного видання	1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159. 3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218. 4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.
Частина видання: періодичного (журналу, газети)	1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79. 3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20–26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 5. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H–SnSe2: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.

Електронні ресурси	1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsei.org.ua/5_2017/32.pdf. 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivvydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). 4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.
--------------------	---

Підготувала завідувач довідково-бібліографічного відділу
наукової бібліотеки ЗНУ О. В. Левчук

ДОДАТОК К

ФОРМА ДЕКЛАРАЦІЇ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти ЗНУ

Я _____, студент(ка) _____ курсу,
форми навчання _____, факультету _____
_____ спеціальності _____,
адреса електронної пошти _____,
- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему
« _____ »

відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

– згоден/згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою Інтернет-системи, а також на архівування роботи в базі даних цієї системи.

Дата _____ Підпис _____ ПІБ (студент) _____

Дата _____ Підпис _____ ПІБ (науковий керівник) _____

ДОДАТОК Л

ЗРАЗОК ВІДГУКУ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

Відгук

**на кваліфікаційну роботу Арзуманяна Геворга Андраніковича
на тему: «Силова підготовка кваліфікованих борців греко-римського
стилю»**

В рамках дійсного дослідження проведено розробка та експериментальне обґрунтування методики силовій підготовки кваліфікованих борців греко-римського стилю.

Актуальність досліджуваної проблеми не викликає сумнівів та обумовлена завданнями наукового обґрунтування та практичного застосування нових методик силовій підготовки кваліфікованих борців греко-римського стилю.

В зв'язку з цим, метою роботи стало розробка та експериментальне обґрунтування методики силовій підготовки кваліфікованих борців греко-римського стилю.

Встановлено збільшення показника сили захоплення у борців із зростанням кваліфікації, у зв'язку з чим, можна стверджувати, що даний показник виступає значущим компонентом у структурі підготовленості борців греко-римського стилю.

Ефективність запропонованої методики підтверджена достовірним приростом показників у спортсменів експериментальної групи.

Аналіз змагальної діяльності спортсменів експериментальної групи дозволив встановити, що спортсмени після циклу тренувань, спрямованих на розвиток спеціальної силовій підготовленості, стали впевненіше входити в зручне для себе захоплення і реалізовувати його.

Під час написання кваліфікаційної роботи Арзуманян Г.А. проявив знання та виваженість. Дипломантом самостійно виконано експериментальне дослідження, а також розробка практично всіх розділів дипломної роботи, обробка результатів дослідження та оформлення роботи.

В цілому робота Арзуманяна Г.А. відповідає всім вимогам, які застосовуються до кваліфікаційних робіт, може бути рекомендована до захисту перед екзаменаційною комісією та заслуговує на позитивну оцінку.

Керівник к.н.фіз.вих. і спорту, доцент

І.Є. Дядечко

ДОДАТОК М

ЗРАЗОК РЕЦЕНЗІЇ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Рецензія

**на кваліфікаційну роботу Арзуманяна Геворга Андраніковича
на тему: «Силова підготовка кваліфікованих борців греко-римського
стилю»**

Актуальність досліджуваної проблеми не викликає сумнівів та обумовлена завданнями наукового обґрунтування та практичного застосування нових методик силової підготовки кваліфікованих борців греко-римського стилю.

Метою роботи стало розробка та експериментальне обґрунтування методики силової підготовки кваліфікованих борців греко-римського стилю.

Кваліфікаційна робота виконана в традиційному стилі, складається з введення, літературного огляду на тему дослідження, експериментальних досліджень, результатів особистих дослідів, висновків.

В кваліфікаційній роботі продемонстровано, що запропонована методика підтверджена достовірним приростом показників у спортсменів експериментальної групи.

Аналіз змагальної діяльності спортсменів експериментальної групи дозволив встановити, що спортсмени після циклу тренувань, спрямованих на розвиток спеціальної силової підготовленості, стали впевненіше входити в зручне для себе захоплення і реалізовувати його.

До недоліків роботи слід віднести стилістичні погрішності.

В цілому, кваліфікаційна робота Арзуманяна Г.А. відповідає всім вимогам, стосовно кваліфікаційних робіт, може бути рекомендована до захисту перед екзаменаційною комісією та заслуговує позитивної оцінки.

Рецензент к.п.н., доцент

Ю.О. Коваленко

ДОДАТОК Н

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Презентація проводиться у формі подання слайдів з усним супроводом. Під час підготовки презентації до захисту кваліфікаційної роботи студент повинен дотримуватися таких вимог:

- Презентація за смисловою наповненістю повинна повністю відповідати тексту доповіді. Тому спочатку потрібно написати та узгодити з науковим керівником текст доповіді, а потім на його основі створювати презентацію.

- Чергування слайдів повинно чітко співпадати зі структурою доповіді.
- Слайди повинні відображати лише основні положення доповіді.
- Бажано уникати графічного та особливо текстового перевантаження слайдів презентації, а також надмірного використання анімаційних прийомів.

- Текст назви і підписів на слайдах не повинен бути занадто мілким. Заголовки мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайду.

- Допускається підкреслення або виділення ключових позицій доповіді, але уникаючи використання особливо яскравих кольорів.

- Необхідно дотримуватися єдиного стилю оформлення презентації і звернути особливу увагу на граматичні, орфографічні та пунктуаційні помилки.

- Не рекомендується використовувати більше трьох кольорів на одному слайді на додачу до двох нейтральних – білого та чорного. Поєднання кольорів фону та літер тексту повинно полегшувати читання останнього. Найкращим рекомендованим варіантом є «світлий фон – темний текст».

- Всі слайди презентації повинні бути стилістично однакові з постійним набором кольорів, а окремі групи елементів – текст, таблиці, рисунки, графіки, тощо – мати однакове оформлення.

- Рекомендується використовувати лише один тип шрифту на презентацію. Бажано обирати найбільш поширені варіанти – Arial, Times New Roman, Calibri, тощо, уникати надмірного використання курсиву. Кегль шрифту повинен бути не менше 24 пунктів.

Рекомендації щодо змісту слайдів презентації. Типова презентація на захист кваліфікаційної роботи повинна мати такі слайди:

- Титульний слайд – зазначається тема роботи, ПІБ та реквізити автора

(рівень вищої освіти, спеціальність, група), місце виконання роботи, ПІБ та реквізити наукового керівника.

- Слайд «Актуальність дослідження» (1-2 слайди) – подається ілюстраційний матеріал щодо актуальності роботи. Допускається приведення фотографій, графіків, тощо обраної проблеми.

- Слайди «Мета дослідження», «Завдання дослідження» – приводяться мета і завдання дослідження в суворій відповідності до викладених у кваліфікаційній роботі.

- Слайд «Організація дослідження» – подається інформація щодо організації практичної частини дослідження. Можна використовувати різні підходи – текст, малюнки, блоки зі стрілками тощо.

- Слайд «Методи дослідження» - подається інформація щодо методів, застосованих у кваліфікаційній роботі.

- Слайди з описом програми фізичної терапії / реабілітаційної програми, яка є результатом наукового дослідження автора кваліфікаційної роботи та визначає його наукову новизну. Допускається декілька слайдів (4-6) з описом всіх елементів реабілітаційної стратегії.

- Слайди з результатами роботи. На них розміщуються отримані результати у вигляді графіків, таблиць, рисунків, діаграм тощо. Нумерація і назви ілюстративного матеріалу (рисунки, таблиці) повинні відповідати їх нумерації і назвам у кваліфікаційній роботі. На одному слайді розміщується одна одиниця ілюстративного матеріалу. Оптимальна кількість слайдів у цій категорії – 5-6.

- Слайд висновків (1-2 слайди). Повинен бути підписаним, висновки формуються у вигляді окремих пронумерованих абзаців.

- Слайд «Дякую за увагу!» повинен містити лише це речення достатньо великими літерами. Цей слайд є сигналом закінчення Вами вашої доповіді. Показавши його, Ви знову повертаєтесь до слайду висновків.

Таким чином, загальна рекомендована кількість слайдів не повинна перевищувати 18-20 одиниць.

Навчально-методичне видання
(українською мовою)

Сватьєв Андрій Вячеславович
Симонік Анастасія Володимирівна

Методичні рекомендації
до написання, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи
для здобувачів ступеня вищої освіти магістра
спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»
освітньо-професійної програми «Спорт»

Рецензент *Р.В. Клопов*
Відповідальний за випуск *М.В. Маліков*
Коректор *В.В. Дорошенко*